

NOVA ГАЗЕТА

№ 42 (251) Жовтень 24, 2013, Нью-Йорк

№ 42 (251), October 24, 2013, New York

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

**КОНТРАКТНЕ ВІЙСЬКО: РЕАЛЬНІСТЬ
ЧИ ЧЕРГОВА ІЛЮЗІЯ?**

Стор. 9

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

**11 МІЛЬЙОНІВ НЕЛЕГАЛІВ
В ОЧІКУВАННІ АМНІСТІЇ**

Стор. 5

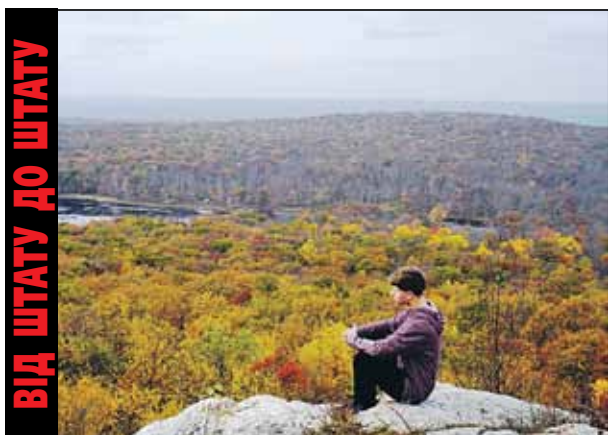
У ГРОМАДІ

**ЯК ВСТУПИТИ ДО ГАРВАРДСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ?**

Стор. 18

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

**ОСІННЬОЮ СТЕЖКОЮ
КРІЗЬ АПАЛАЧІ**

Стор. 20-21

**ВІВ
ЗЕРНО НА
БЛАГОДАТНОМУ ҐРУНТІ**

Стор. 14-15

**80 -ЛІТТЯ ГОЛОДОМОРУ:
ПАМ'ЯТЬ - СВЯЩЕННА**

Стор. 5

Спілка Української Молоді м.Нью Йорк
Школа Українознавства при СУМ м.Нью Йорк

Маскарада

11.2.2013
о 13:00 годині

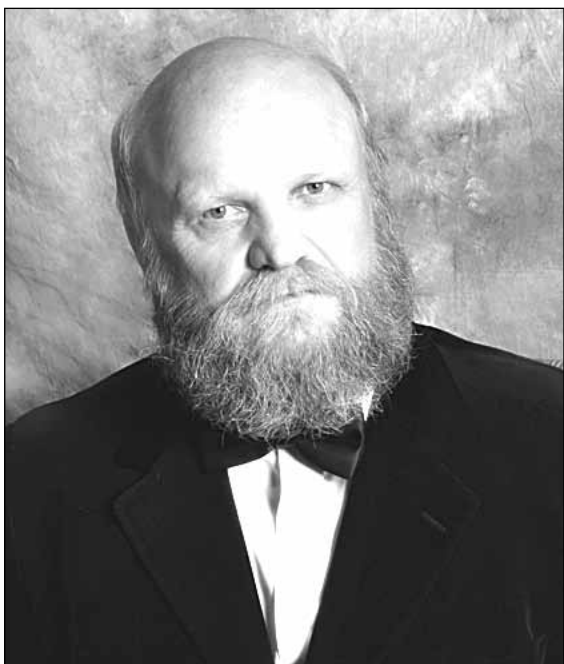
Запрошуємо Всіх на Гелловін Маскарад!

Адреса: 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, 2nd Floor
Будуть ігри і забави! Хата з привидами! Весело буде всім!

Просимо прийти в костюмах!

ВСТУП ГОСТІ: \$5.00

Е-пошта: newyork@cym.org Інтернет: www.cym.org

65 років від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

Наближається листопад – місяць, коли в Україні й повсюдно, де живуть і діють українські громади, відзначатимуть сумну дату – 80-річчя страхітливого Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Днями ми з дружиною і нашим сином отримали поштою похвальну грамоту і чек на 150 доларів від Комітету поширення правди про Голодомор, який очолює Оксана Кулинич з Йонкерсу. Вона та очолюваний нею комітет роблять непомітну, але надзвичайно важливу справу – несуть правду про нашу трагедію в американські й канадійські школи, заохочують дітей спеціальними преміями під час проведення конкурсів на краще висвітлення теми Голодомору. Знаю по своєму сину, що для дитини, яка самостійно написала твір про Голодомор, він вже не здається чимось далеким і не пов'язаним з їхнім життям. Саме після написання конкурсного твору син почав цікавитися деталями трагедії, розкопувати дані про загиблих наших рідних і близьких. А апофеозом цього зацікавлення стали відвідини влітку цього року музею-меморіалу жертвам Голодомору-геноциду в Києві. Саме наш син знайшов у книзі пам'яті Вінницької області в розділі «Ллінецький район, село Красненське» цілий список наших рідних і близьких з прізвищем Лабунські. І разом з нами заплакав так гірко, неначе йшлося про його найближчу й найдорожчу рідню. Так у дитячу душу входить відчуття співпричетності до нашого спільного горя, яке не має терміну давності.

Особисто знаю ветерана нашої громади Тихона Липового, який мешкає в Мангетені, в українському «селі» на Другій авеню. Він не тільки пережив Голодомор, а й написав про нього чудову книгу спогадів, як гинуло в муках його рідне село Носачів на Черкащині. І дивно, що ніхто не запросить його на відкритий урок пам'яті в одній з наших шкіл українознавства. Оце був би справжній урок історії!

Ми часто не використовуємо абсолютно доступних засобів, щоб виховати в наших дітях почуття патріотизму, любові до свого народу, який стільки витерпів і пережив. Адже тисячі з нас щоліта везуть своїх дітей і онуків в Україну. Поведіть їх до меморіалів жертвам Голодомору, які розкидані по всій Україні, розкажіть правду про те лихоліття, про загиблих рідних і близьких. Повірте, такий наочний урок на цвинтарі або біля пам'ятника жертвам Голодомору закарбується в їхній пам'яті краще, ніж тисячі формальних і бездушних лекцій.

23 листопада українська громада Великого Нью-Йорку вирушить жалобною ходою до головної катедри «столиці світу» – собору Святого Патрика. Підготуймося до цього дня! Разом з нашими дітьми й онуками зробимо траурні букети з колосків і чорних стрічок. Нехай наші діти відчують і свою причетність до нашого спільного горя і спільної печалі. Нехай під величними склепінням цього собору почуються й їхні сльози та зітхання, коли поважні чоловіки й жінки проголошуватимуть свої промови. Нехай у їхніх рученнях, як нагадування світові про люту смерть безневинно закатованих 10 мільйонів українців та українців, затремтять колоски, оперезані чорними траурними стрічками, а їхні душі наповняться в цю мить жалобою до своїх далеких предків, які так само, як і ми, хотіли жити, радіти сходу сонця, посмішці дитини, співу соловейка... Але нечиста сила забрала в них саме право на життя й мільйонами загнала в братські могили. Нехай же про цей великий злочин пам'ятатимемо не тільки ми, дорослі, а й наші діти та онуки. Бо в цьому запорука того, що й прийдешні покоління пам'ятатимуть цю трагедію. А отже, робитимуть все можливе й неможливе, аби вона більше ніколи не повторилася.

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

Наголоси й акценти

Уперше за свою історію незалежності Україна впритул отримала шанс зачепитися за Євросоюз. Українські політики всіляко намагаються зв'язати зобов'язаннями нашу державу з іншими розвиненими країнами, сподіваючись, що це поліпшить стан наших справ. Високопосадовці ЄС та країн-членів дедалі частіше стають учасниками міжнародних конференцій і форумів, ділячись своїм досвідом із зарубіжними колегами. Зовні у нас нормальна країна, яка цілком логічно претендує на роль партнера. От тільки ми, напевно, єдина держава в Європі, що розставила на своїй території концтабори для своїх та іноземних громадян. Gn.com

Щорічно близько 20-30 тисяч осіб потрапляють до українських слідчих ізоляторів (СІЗО). З набранням чинності нового Кримінального процесуального кодексу (КПК)

концем – це дім на найближчі тричотири роки для тих, хто не захоче визнавати провину в інкримінованому йому злочині. А для тих, хто зізнається і покається, новий дім прослужить не так вже й довго: 6-18 місяців досудового розслідування і судового розгляду в суді першої ін-

Отже, щоб митися частіше, ніж раз чи два на тиждень, вам знадобиться миска і кип'ятильник. Нагріваєте воду, стаєте над унітазом і обливаєтеся. Можна ще підвести шланг від умивальника і спробувати обполоснутися холодною водою. Але шланг – це заборонений предмет, і під час

УКРАЇНСЬКІ КОНЦТАБОРИ

кількість заарештованих громадян зменшилася більш як удвічі, однак у СІЗО продовжують потрапляти люди. За задумом законодавця, у слідчому ізоляторі мають тримати особливо небезпечних злочинців, здатних перешкодити проведенню розслідування або зникнути, втекти з країни. Але на практиці в СІЗО потрапляють ті, на кого пальцем показав оперативник, слідчий, прокурор або суддя.

Люди, які перебувають у слідчому ізоляторі, – не обов'язково злочинці. Арештантом може стати кожен. Підліток, який нагрубив міліціонеру, – у нього можуть знайти наркотики, навіть якщо він їх ніколи не вживав і не знає, які вони на вигляд; приватний підприємець, котрий відмовився поділитися прибутком; чиновник, який став непотрібним своєму начальнику; випадковий перехожий, ставши свідком злочину не в тому місці і не в той час.

Щоб якнайкраще уявити камеру слідчого ізолятора, можна подивитися на свою кімнату. Для початку приберіть усе, що там є: картини, шпалери, килими, шафи, крісла, стільці, велике і зручне ліжко, комп'ютер, телефон, телевізор, DVD-програвач, кондиціонер, вентилятор і все-все, що я ще не згадав. Тепер зменшіть кімнату приблизно до 15 кв. метрів. Стіни пофарбуйте в брунатні кольори. Розмістіть біля стін троє двоярусних нар, маленький столик, за яким можна буде їсти по черзі, і туалет з умивальником площею до 2 кв. м. Вільний простір у ширині камери приблизно такий самий, як у коридорі купейного вагона, тобто двом людям розійтися важко. На стіні може бути грибок. Але подякуйте, що це не переповнений «общак», де по черзі доводиться ще й спати. Для порівняння: на фермі свині, яку вирощують на м'ясо, виділяється до 1,5 кв. м, а в країнах Євросоюзу – 2,05 кв. м.

Чотири холодні пофарбовані стіни з невеликим заґратованим ві-

станції. А далі за вироком – додому або в колонію, яка після СІЗО здаватиметься санаторієм.

Камера в слідчому ізоляторі чимось може нагадати плацкартний вагон: не можна вибрати співрозмовників, не можна вибігти в супермаркет або сходити в кінотеатр, не можна «зробити тихіше» сусідів по ліжках, не можна вийти з потягу, коли схотілося. Можна прогулятися до заштореного туалету і повернутися назад, споживаючи зовсім непотрібну інформацію. Від якої не можна втекти й затулити вуха. Але цей дім потрібно прийняти, інакше психіка не витримає. На жаль, не у всіх це виходить – близько 5% всіх смертельних випадків у СІЗО припадає на суїцид. Тут не ріжуть собі вен і не запивають десяток пігулок снодійного дорогим вином. Усі самогубці в цих камерах закінчують життя через повішення. Є ще частина людей, які не зуміли прийняти в'язницю як дім, але й не зуміли повіситися. Про цих людей ніколи не згадають у жодній статистиці. Вони божеволіють.

У цьому домі є свої правила життя, встановлені народними депутатами України – законом. Раз на добу арештант може вийти погуляти в маленький дворик площею приблизно 15 кв. метрів і цілу годину дихати свіжим повітрям. Чому арештантові-людині, чию вину ще не доведено, дають лише одну годину прогулянки? Чому не дві, не три? У душ можна ходити один раз на тиждень, жінкам – двічі. Я не знаю, хто конкретно придумав цю норму (відповідний наказ розроблявся і затверджувався Міністром), але вона відгонить дикістю середньовіччя. Погодьтеся, навіть якщо очільник Державної пенітенціарної служби України Олександр Лісічков приймає душ раз на тиждень – це ще не привід так знущатися з людей. Адже людина хоче залишатися людиною, навіть якщо її закрили в клітці. Сумний жарт, але раз на тиждень необхідно мити йоркширських тер'єрів!

«шмону» (обшуку) його вилучать. Є ще варіанти частіше митися: якщо камера перебуває близько до лазні, охоронець за пачку сигарет може відвести вас туди обполоснутися; якщо лазня далеко, вирішити цю проблему можна буде за 20-50 гривень. І взагалі, якщо ви сюди потрапили, треба запам'ятати таке: аби зберегти людську подобу – за все треба платити.

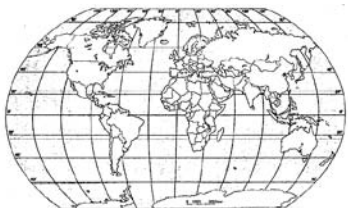
Додайте до цього страхітливе харчування, після місяця якого в людини розвивається виразка шлунку, постійні жорстокі побиття наглядців, приниження в камерах, де поруч з інтелігентними людьми можуть опинитися «ветерани» зони, в яких немає нічого людського, – і ви матимете уявлення, що таке сучасний український концтабір.

Знаєте, як можна перевірити умови в ізоляторі: взагалі відповідають вони життю чи ні? Потрібно бодай на місяць посадити в СІЗО керівника пенітенціарної служби, начальника СІЗО, генерального прокурора України. Адже за статусом – вони такі самі люди, як підозрювані чи обвинувачувані. Тобто, невинні. Але якщо обвинувачення чи навіть підозра надає право відправити людину в нелюдські умови життя, то більшість українських адвокатів і правозахисників аргументовано зможуть навести на адресу цих чиновників більше обвинувачень, ніж отримувє середній мешканець СІЗО. І якщо цей чиновник-осторожник скаже, що йому сподобалося, що там можна жити нормально, не рахуючи про себе секунди, хвилини, години, дні перебування у в'язниці (годинника на стінах немає), то, напевно, там можна буде жити. І такі заклади матимуть право на існування.

Так, у нас скасували смертну кару для засуджених. На відміну від війни, в нас не розстрілюють невинних. Але хіба тільки кулею можна знищити людське життя? Український слідчий ізолятор убиває сильніше та більше, ніж куля.

Максим Шпаченко
«Дзеркало тижня»

Міжнародна панорама

У Лондоні 22 жовтня зібралися на зустріч представники Сирійської національної коаліції та керівники зовнішньополітичних відомств 11 країн, під час якої країни Заходу та їхні союзники на Близькому Сході переконували сирійську опозицію взяти участь у мирній конференції в Женеві. Серед учасників лондонської зустрічі

СИРІЙСЬКА ОПОЗИЦІЯ ІГНОРУВАТИМЕ «ЖЕНЕВУ-2»?

Під час зустрічі у Лондоні

– Велика Британія, Німеччина, США, Франція та Італія. Близькосхідний регіон представляли Єгипет, Катар, Йорданія, Об'єднані Арабські Емірати,

Саудівська Аравія та Туреччина.

«Наше завдання як 11 країн, що формують ядро групи «Друзів Сирії», зробити все

від нас залежне, аби опозиція вийшла з єдиною міцною позицією і єдиним представницьким органом, що дозволило б вести перегово-

ри ефективно», – сказав на зустрічі держсекретар США Джон Керрі.

Керівник сирійської опозиції Ахмед аль-Джарба однак заявив, що взагалі не братиме участі у «Женеві-2», якщо відставка президента Сирії Башара Асада не буде головною метою конференції.

Сам Асад напередодні лондонської зустрічі заявив, що у відставку не збирається та висловив сумнів у легітимності сирійських опозиціонерів.

Дата «Женеви-2» наразі не визначена. Керівник Арабської ліги, з якої Дамаск вигнали, розраховує, що конференція відбудеться за місяць

ТЕРАКТ У РОСІЇ

Унаслідок теракту у Волгограді загинуло 6 осіб, ще 8 перебувають у критичному стані

21 жовтня у Волгограді (Росія) стався вибух в автобусі. Загинуло шість осіб, ще щонайменше 30 дістали поранення. Вісім поранених перебувають у критичному стані. На місці вибуху було знайдено елементи вибухового пристрою й гранату, яка не розірвалася.

Спочатку повідомлялося, що в автобусі могли вибухнути газові балони. Однак невдовзі адміністрація Волгограда повідомила, що автобус, що вибухнув, було заправлено дизельним паливом, газових

балонів там не було. За попередніми даними, вибух здійснила терористка-смертниця. На місці пригоди знайшли документи жінки, котра за оперативними даними нещодавно прийняла іслам і вийшла заміж за члена бандитського формування. Жінку звали Наїда Асіялова, їй було 30 років. Її чоловік – фахівець-підривник 21-річний Дмитро Соколов, який прийняв іслам і взяв собі нове ім'я Абдулжабара. Молоді люди познайомилися в московському вищому навчальному закладі, а потім по-

їхали до Дагестану й вступили до махачкалинського збройного угруповання, яке бореться за незалежність Дагестану від Росії.

Один з рідних постраждалих в автобусі так описав побачене на місці вибуху: «У мене донька їхала в цьому автобусі. Сказала, що вибух стався посередині салону. І ті, хто загинув, вони врятували мою доньку. Вона їхала на передніх сидіннях. Багато було в автобусі студентів. Постраждали найбільше ті, хто був посередині автобусу. Вибух був сильний, дуже сильний. Автобус рознесло. Коли приїжджав забирати доньку, половини автобуса просто не було. Страшно, Дуже страшно...»

Теракт у Волгограді стався за кілька місяців до Олімпіади в Сочі, яку ісламісти закликають зірвати. Так що в правоохоронних органах Росії побоюються, що терористи-смертники можуть пробратися й на олімпійські об'єкти, де йтимуть змагання кращих спортсменів світу у зимових видах спорту.

СВІТ СТЕЖИТЬ ЗА ДОЛЕЮ ВИКРАДЕНОЇ ЦИГАНАМИ БІЛЯВОЇ ДІВЧИНКИ

Біляве волосся, блакитні очі, вік – близько 4 років, відгукується на ім'я Марія. Історії дівчинки, знайденої в циганському таборі в грецькому місті Фарсала, не сходять з перших шпальт світових ЗМІ. Циганське подружжя, що удавало з себе її батьків, перебуває за ґратами за обвинуваченнями у викраденні дитини. Марією ж опікується соціальний центр «Усмішка дитини». Нині дівчинку обстежують у лікарні, а потім переведуть до сиротинця.

ка слів, хоча раніше говорила лише на діалекті ромів».

Після того, як аналіз ДНК засвідчив, що цигани – не біологічні батьки Марії, вони кілька разів змінювали свої свідчення. Зрештою, заявили, буцімто її віддала на виховання жінка у Болгарії, яка не мала засобів для існування.

Шукати справжніх батьків Марії допомагає Інтерпол. Поліція також з'ясовує, чи не належали затримані до мережі, що займалася викраденням дітей, яких потім

Доля викраденої циганами в Греції дівчинки прикувала увагу всього світу

Анастасія Какаруба, працівниця центру «Усмішка дитини» каже:

«Дівчинка прийняла тих людей, які про неї тепер піклуються. Вона розуміє, що вони хочуть їй добра й люблять її. Це дуже життєрадісна дитина. Вона дуже гарна й радісна, постійно грається зі своїми іграшками і реагує нормально на довколишнє середовище. Дівчинка також схоплює грецьку мову, вона вже може сказати кіль-

змушували жебракувати на вулицях чи надавати сексуальні послуги.

Телефони у соціальному центрі «Усмішка дитини» не змовкають. Тисячі людей з Греції і з-за кордону телефонують, висловлюючи готовність надати будь-яку допомогу. Тим часом розслідування справи триває.

Сторінку підготував
Хома Мусієнко

ІНАВГУРАЦІЯ ЗА ДИМОВОЮ ЗАВІСОЮ

Сильні лісові пожежі в Австралії, які вже знищили сотні будинків й тисячі гектарів лісу, не вщухають. На сході країни через незвично високу для цієї пори року температуру й сильний вітер зафіксовано щонайменше 100 лісових пожеж на площі 86 тисяч гектарів. Жертвою пожеж стають не тільки ліс і будівлі, а й люди. Повідомляється, що 63-річний чоловік, який намагався захистити свій дім від вогню, помер від серцевого нападу. В Сідней в ці дні стоїть суцільна димова завеса, важко дихати.

У такі непрості для країни дні вступив на посаду прем'єр-міністра Австралії лідер Ліберальної партії Ентоні Ебот після того, як опозиційна коаліція перемогла на нещодавніх парламентських

Нищівні лісові пожежі в Австралії стали проблемою номер один для нового австралійського уряду

виборах. До присяги на інавгураційній церемонії 55-річного Е.Ебота привела генерал-губернатор Австралії Квентін Брайс.

«Народ Австралії чекає, коли ми візьмемося за справи й це саме те, чим уряд негайно займеться», – сказав новообраний 28-й прем'єр Австралії.

Парламентські вибори спочатку було заплановано на 14 вересня, однак пізніше їх перенесли на тиждень раніше після того, як на початку серпня було розпущено парламент. У кінці липня правляча тоді в країні Лейбористська партія провела низку перестановок в уряді, після чого экс-прем'єр Кевін Рад знову став лідером партії й прем'єр-міністром країни. Саме він попросив генерал-губернатора розпустити австралійський парламент, сподіваючись виграти вибори. Однак сталося зовсім не так, як він сподівався.

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

Дорога редакціє!

У нашій громаді дуже багато людей не мають законного права жити й працювати в США. Це так звані нелегали, до яких належу і я. Час від часу в пресі читаємо статті про те, що Конгрес і уряд хочуть надати нам можливість на законних підставах мешкати в Америці. Але час минає, а ніхто нічого не робить. Чи не могла б ваша шанована в громаді газета розповісти про ситуацію з імміграційною реформою? Чи можемо ми на щось сподіватися?

З повагою,
Ніна Довжик

за умови виконання цілої низки вимог, у майбутньому претендувати на отримання спочатку грін-карти, а потім і американського громадянства. Нелегальним іммігрантам, зокрема, доведеться заплатити штраф і погасити податкову заборгованість. Водночас законопроект передбачено виділення 46 мільярдів доларів на посилення охорони державного кордону й удосконалення системи видачі американських віз.

Президент Обама висловив подяку сенаторам за ухвалення законопроекту про іммігра-

і просто шукачів жирнішого борщу – так звана «ковбасна» імміграція. Велетенська кількість їх чи то з огляду на вік, чи то через лінощі жодного дня не працювала в Америці й відразу ж сіла на велфер – численні фінансові, харчові й медичні допомоги, які оплачувалися за рахунок американських платників податків. Саме цей потік іммігрантів викачав з Америки трильйони доларів і став однією з причин нинішньої економічної кризи. В 17 трильйонах нинішнього державного боргу кілька трильйонів на совісті

ДОВГА ДОРОГА ДО ГРІН-КАРТИ

Барак Обама пообіцяв тиснути на Конгрес, аби провести в країні масштабну імміграційну реформу

це буде справедливо по відношенню до тих, хто задля того, аби перебратися на сталий побут до США, не порушував жодних законів і чесно виконував всі приписи. А з другого, це дасть у бюджет країни, яка має колосальні фінансові проблеми, додаткові кошти.

Республіканські конгресмени (і не тільки – є й серед демократів прихильники більш жорсткого ставлення до нелегалів), якщо й узаконюватимуть нелегалів, то найперше тих, хто зголоситься навзаєм працювати на фермах і полях. Окрім того, вони наполягатимуть на прискіпливому вивченні особи претендента на грін-карту – кожному іммігрантові-нелегалу доведеться не тільки здати відбитки пальців й біометричні дані, а й пройти серйозне медичне обстеження.

І тут починаються головні «підводні камені». По-перше, 25-30 відсотків нелегалів не мають на руках жодних документів, оскільки кордон зі США перетнули незаконно, зміїни стежками на кордоні США з Мексикою. Отже, встановити їхні реальні дані неможливо. Не виключено, що колишні кримінальні злочинці, за якими на їхній батьківщині давно плаче тюрма, в Сполучених Штатах назвуться вигаданими іменами, аби відсікти в такий спосіб своє темне минуле. Окрім того, від 1 до 2 мільйонів нелегальних іммігрантів без документів страждають невиліковними хронічними хворобами – від туберкульозу до СНІДу (це статистика Centers for Disease Control and Prevention). Як бути з ними?

Ще одна проблема – літні нелегали. Люди в роках, які приїхали з бідних країн, аби отримати в багатій Америці бодай якусь фінансову допомогу на старість. Що робити з ними? А таких теж мільйони. Є вони й серед українців. Люди багато років працювали в країні нелегально, не платячи жодних податків і переказуючи зароблені гроші в Україну на будівництво там хоромів. Потім правдами

й неправдами зробили собі грін-карти, а тепер прагнуть отримати ще й американське громадянство, аби отримувати від американської держави, якій вони нічого ніколи не дали, а тільки смоктали соки, пенсію.

Противники обамівського законопроекту резонно вважають, що всі ці «але», якщо їх не врахувати при ухваленні законопроекту про імміграційну реформу, можуть загнати американську економіку ще в більш глухий кут.

Саме тому деякі конгресмени пропонують ввести в законопроект пункт про «заморожування» заробітної платні аміністованим нелегалам. Наприклад, будь-хто з них, який мріє отримати грін-карту, повинен буде пропрацювати 3-4 роки після амністії на працях, де платня становить 7,5-8 доларів на годину. Недаремно ж той же Гаррі Рід під час недавнього виступу на конференції Federation for American Immigration Reform особливо підкреслив, що амністію нелегалів буде проведено таким чином, щоб іноземці, які мірють стати громадянами США, не претендували на робочі місця сьогоднішніх громадян.

Прихильники імміграційної реформи нагадують республіканцям про останні президентські вибори. За оцінкою експертів, голоси вихідців з Латинської Америки були тоді вирішальними в перемозі демократа Барака Обами. Звертаючись до конгресменів-республіканців, активістка кампанії за імміграційну реформу Лорела Прелі сказала на одному з численних мітингів на підтримку реформи: «Вибір за вами. Або ваша партія крокує в ногу з Америкою, або ж ви заведете її у минуле». Однак, схоже, республіканці, не вивчили уроки минулих виборів. А тому доля законопроекту, який лежить під суком на столі спікера Палати представників Джона Бейнера, як і доля 11 мільйонів нелегальних іммігрантів, поки що позначена великим знаком запитання.

Усамий розпал бюджетної кризи, коли, здавалося, президентові США Барак Обама було не до імміграційної реформи, він в інтерв'ю іспаномовному телеканалу Univision заявив, що відновить тиск на Конгрес, аби провести-таки її відразу після того, як завершиться битва за бюджет. «Як тільки це все закінчиться, буквально наступного дня я тиснутиму на Конгрес, щоб провести імміграційну реформу», – сказав Б.Обама. За його словами, реформу досі не ухвалено виключно через небажання це робити з боку спікера Палати представників американського Конгресу Джона Бейнера.

Втім, Обама перебільшує значення Бейнера в цій справі. Для того, аби легалізувати 11 мільйонів нелегальних іммігрантів, мало одного бажання спікера нижньої палати американського Конгресу.

Власне, законопроект про імміграційну реформу не тільки готовий, а й вже ухвалений влітку цього року верхньою палатою Конгресу – Сенатом. За цей законопроект, що дозволяє іноземцям, які нелегально проживали в Сполучених Штатах, узаконити своє перебування в країні, проголосувало 68 сенаторів, 32 були проти.

Законопроект дозволяє 11 мільйонам нелегальних іммігрантів, які мешкають у США,

ційну реформу, додавши, що тепер доля документу цілком і повністю залежить від конгресменів з Палати представників. Але сподіватися, що контрольована республіканцями Палата представників без бою погодиться з варіантом, схваленим Обамою й Сенатом, зонайменше наївно.

Опоненти реформи, яка б відкривала шлях до громадянства, вважають її амністією, яка сприятиме посиленню потоку нових нелегалів. Ось як висловив їхню позицію директор спеціальних проектів Федерації за імміграційну реформу Джек Мартін: «Якщо помилювати цих людей, то, отримавши громадянство США, вони зможуть легалізувати своїх батьків і привезти до країни мільйони нових нахлібників. Тож така амністія матиме серйозні наслідки для нашої економіки в майбутньому». Джек Мартін знає, що каже. Він посилається на сумний досвід багатомільйонної імміграції з колишнього Радянського Союзу. Тоді, в далеких 80-х, нині вже покійний сенатор Лаутенберг зумів переконати своїх колег і протиснути свою знамениту поправку до імміграційного законодавства США, завдячуючи якій на простори Сполучених Штатів хлинули мільйони колишніх радянських прокурорів, замполітів, партійних пропагандистів і агітаторів

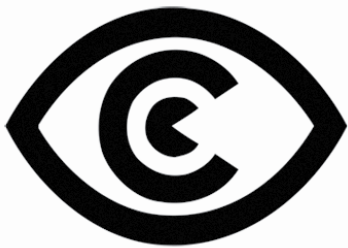
сенатора Лаутенберга та його «ковбасної» імміграції.

Версія законопроекту про імміграційну реформу, яку готують у Палаті представників, докорінно відрізняється від тієї, яку було схвалено влітку Сенатом. Найперше, республіканці у нижній палаті Конгресу не дозволять Обама та демократам-конгресменам ухвалити реформу вже в цьому році. Очевидно, що головні баталії довкола неї розгоряться в 2014-му.

Республіканці категорично проти видачі документів, які легалізують незаконних мешканців США, всім без розбору. Вони вважають, що якщо й видавати якісь документи, то тільки тим, хто в країні доволі давно, платив податки, володіє англійською мовою й не скоював жодних злочинів за час перебування в США. З цим, до речі, погоджується навіть лідер демократичної більшості в Сенаті Гаррі Рід, який вважає, що термін перебування в країні має становити не менше чотирьох років. Це, на його думку, необхідно для того, щоб не дати іноземцям шансу приїхати до Америки і навмисно просторочити свою візу під час обговорення закону.

Не вдасться Обама та його прихильникам і захистити нелегалів від багатотисячних штрафів, на яких наполягають республіканці. З одного боку,

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Видрукуювши якимось критичний матеріал про Республіканську партію США, на захист зусиль президента Барака Обами бодай хоч трохи зменшити страхітливий прірву між багатими й бідними в Америці, ми за кілька днів дістали телефонний дзвінок. Розгніваний читач погрожував нам у слухавку, що нашу газету невдовзі закриють і жодної реклами нам ніхто більше не дасть. Більше того, він радив нам забиратися геть з Америки, бо ми, мовляв, «сіємо тут соціалізм». Така реакція на наші публікації свідчить, що газета жива, популярна й зачіпає за живе. А ще вона продовжує багатовікову журналістську традицію, згідно з якою чесні слуги пера не холуйтують перед владоможцями чи фінансовими спонсорами, а називають біле білим і чорне – чорним, а не навпаки. Незважаючи на погрози й фінансові удавки, вони виконували свій професійний обов'язок навіть тоді, коли виникала загроза їхньому життю.

В історії практично кожної країни траплялися випадки оприлюднення інформації, що ставали причиною широкого суспільного резонансу, а подекуди й судових проваджень. Журналістика – справа вельми ризикова на й не дешеве. Нині вона переживає не найкращі часи, бо має відповісти на низку головних викликів, які ставить перед нею нинішня доба. На цю тему – інтерв'ю журналу «Тиждень» з Діном СТАРКМАНОМ, відомим американським журналістом і медіа-критиком, лауреатом Пулітцерівської премії, автором книжки «Сторожовий пес, який не загавкав: фінансова криза і зникнення журналістських розслідувань».

– Здебільшого узурпатори політичної чи економічної влади намагаються усунути в прямому або ж переносному сенсі медійників, які викривають їхні діяння. Чи згодні ви з думкою, що журналістські розслідування – це серйозна протипага монополіям будь-якого типу?

– Диктатори та олігархи бояться розслідувальної журналістики з простої причини: діставши інформацію, гро-

мадськість може брати участь у вирішенні суспільних проблем. Тобто, інформація – це своєрідна влада. Демонізація даних, якими володіють олігархи чи диктатори, веде до порушення їхнього монопольного права на владу. Розслідувальна журналістика є важливою для України саме тому, що її бояться люди, які стоять біля керма. Вона підриває їхню монополію на інформацію та на владні повноваження. Журналістські розслідування, що викривають комплексні проблеми та злочини, є чи не найпопулярнішим медіа-жанром. Ідеться не про цікаве читиво-одноразове. Це тексти, які дають

налістських розслідувань, які допомогли подолати засилля олігархічного капіталу в США.

Медійне розслідування – це не просто цікава оповідь, яка знецінюється після її прочитання. Ідеться про опублікування інформації, що проливає світло на приховані речі й стосується приватних інтересів кожного.

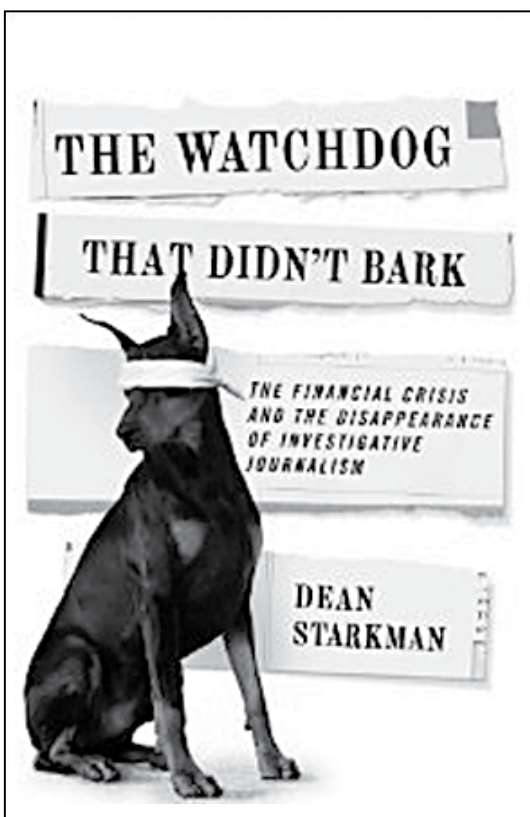
– Нині точиться багато дискусій довкола того, що на зміну добі друкованої преси приходить епоха цифрових медіа. Чи потрібна в такому форматі розслідувальна журналістика?

– Я краще обізнаний із ситуацією з журналістськими розслідуваннями в США, тож

Дін Старкман – лауреат Пулітцерівської премії за журналістські розслідування, пов'язані з фінансовими махінаціями у великих американських банках

КОЛИ СТОРОЖОВИЙ ПЕС НЕ ГАВКАЄ

Книга Діна Старкмана «Сторожовий пес, який не загавкав: фінансова криза і зникнення журналістських розслідувань»

суспільству змогу уявити й відчувати розширення його прав та можливостей, розуміння дійсності, в якій воно живе. Важливо збагнути, чому світ такий, який є.

На початку XX століття американська громадськість знала, що величезний сегмент економіки країни контролює обмежене коло осіб. Видобуток нафти був у руках однієї-єдиної компанії, монополія на виплавлення сталі належала іншій, подібна ситуація спостерігалась у цукровій та вугільній промисловості. Це були тодішні олігархи Сполучених Штатів. Суспільство не знало, яким чином утворилася низка приватних монополій. Невідомо було, чи є докази вини цих фірм та можливість притягнути їхніх перших осіб до суду за монополізацію цілих галузей. Так тривало, аж доки не настала доба інтенсивних жур-

Георгій Гонгадзе, закатований режимом Кучми, назавжди став символом нескореності вільної української журналістики

сажу саме про неї. 10 років тому в моїй країні було близько 50 тисяч штатних репортерів. Сьогодні їх, за приблизним підрахунком, близько 38 тисяч. Прибутки американських газет упали на 40% проти початку 2000-х років і сповзли до рівня 1965-го року. Отже, стався величезний відхід назад. І не лише через фінансову кризу, яка вдарила мало не по кожному.

У США є певне коло олігархів, які володіють друкованими медіа. Тобто, умови для розслідувальної журналістики не надто сприятливі. Вона переживає не найлегші часи й потребує переформатування. Трапляються спроби заповнити прогалину, яка утворилася останнім часом у цій сфері, але як на мене, то колишні здобутки й потужності загалом втрачено. Ви, мабуть, запитаете, яким чином можна не лише на-

должити згаяне в американській журналістиці, а й підвищити продуктивність медійних розслідувань загалом. Парадоксально, однак позитивом є те, що США перебувають у кризі. У нас у країні була і досі купа різних криз. Ми створили фінансову, а нині вперше здобуємо досвід подолання медійної.

Справді, трансформації моделі цифрових медіа відіграють тут величезну роль, більшу, ніж будь-де у світі. США – країна найбільших ІТ-компаній. Перші з них, що вийшли на ринок, тобто Google, Facebook, Amazon та eBay, так само як й інші подібні, перетягнули на себе переважну частину обігу реклами, розміщеної раніше в газетах, і автоматично – доходи, які друкована преса від неї отримувала. Уперше таке явище зафіксовано в Північній Америці.

Традиція розслідувальної журналістики в Сполучених Штатах є чи не найстарішою, найглибшою і часом навіть продуктивнішою, ніж будь-де у світі. Свого часу саме розслідування становили ядро місцевого медіа-контенту. Британські та французькі традиції журналістики зовсім інші.

Як на мене, суспільний інтерес до цієї сфери сьогодні у країнах Західної Європи є доволі великим. Те саме стосується й України. Чи можуть його задовольнити тамешні медіа – це вже зовсім інше питання. За останні кілька років у Великій Британії та Франції було проведено й опубліковано кілька медійних розслідувань, які спричинили великий резонанс. Розслідувальна журналістика – це та віддушину, якої суспільство потребує і яка має підвищений попит у читачів.

Попри те, що в Україні є дуже талановиті, розумні й зацікавлені медійники, розслідувальна журналістика потребує тут величезної підтримки. Не так вже й багато у вашій країні простору та свободи для того, щоб докопуватися до глибин, виносити на поверхню небезпечні теми, вивчення яких пов'язане з великим ризиком не тільки для фінансів видання, а й для життя журналістів.

Нині розслідувальній журналістиці щораз важче, бо стає дедалі менше коштів. Майбутнє журналістики як такої залежить від того, чи вдасться повернути грошовий потік назад, аби в неї інвестували. Кожен, хто справді спробує розв'язати цю проблему, має зрозуміти, яким чином примножити прибутки преси.

Займатися журналістськими розслідуваннями в еру консолідації ЗМІ стає важче. Цей період можна розцінювати як випробувальний і перехідний. Ідеться про певний хронологічний відтинок, тимчасові умови.

Я впевнений, що журналісти знайдуть вихід із ситуації, адже попит на результати їхньої праці серед читачів ще ніколи не був таким великим.

– Як ви оцінюєте вплив медійних розслідувань на політичний процес та бізнес? Якою може бути реакція на нього чиновників і приватних осіб?

– Мова про комплексний, багатогранний ефект. Як на мене, люди інколи в цьому сумніваються, включно із самими журналістами. Власне, у книжці «Сторожовий пес...» я намагався пояснити, що ефективно просування або, навпаки, стагнація журналістики може значно вплинути на впровадження тих чи тих реформ та на рівень інформування громадськості про певну системну проблему. Власне, вся моя книжка – величезний аргумент на користь цієї тези. У ній ідеться про фінансову кризу 2008 року. Я стверджую, що оті самі «сторожові пси» таки існують і що «гавкати» буває доволі корисно. Коли ж вони мовчать, суспільство дуже швидко впадає в стагнацію, а аферисти всіх мастей починають грабувати країну.

Медійні оглядачі виконують свою роль, коли їхнє занепокоєння, висловлене в текстах, дає ефект. У семи з десяти розділів я показую історію зростання ролі цього «гавкання» американських медійників упродовж останнього періоду. Річ у тім, що на зламі ХХ–ХХІ століть ця функція раз по раз набуває особливого значення. Чому так стається? Коли на початку XIX століття Рокфеллер лише починав розгортати свій бізнес у великих масштабах, ішлося про нафтову монополію його компанії Standard Oil. Згодом до неї додалися ризиковані банківські операції. Це той випадок, коли емпірично можна довести, що журналістське розслідування справді вплинуло на ситуацію в США, зокрема фінансову. Тоді ж таки відбувся судовий процес. Зрештою, монополію поділили на 39 окремих компаній, не останньою чергою завдяки журналістським розслідуванням. Суспільне життя, зловживання владою, організація тих чи інших спілок – на все це результати старань ЗМІ справді впливають. Розслідувальна й критична журналістика – важливий інструмент, який допомагає щонайширше зацікавити суспільство, залучити його до вирішення певної комплексної проблеми. Політики й великий бізнес не надто люблять журналістику, яка має засоби виведення їх на чисту воду.

– Аналізуючи витоки фінансової кризи 2008 року, ви дійшли висновку, що вона не лише вдарила по економіці Америки та світу, а й підірвала потужність розслідувальної й критичної журналістики в США. Які події стоять за вашим висновком?

– Варто говорити не так про саму фінансову кризу, як про події, що їй передували. Почалась вона у вересні 2008 року з того, що Lehman Brothers Holdings Inc., один із провідних світових інвестиційних банків, оголосив про банкрутство. Для мене ключовим питанням було, чому це стало величезним шоком і сюрпризом для громадськості

у структурі медіа-бізнесу. Порівнявши прибутки американських газет, ви побачите, що великий злам (мова тут про мільйони доларів) відбувся в середині 2007-го, тобто за рік до фінансової кризи. Це сталося завдяки інтернету, а не власне фінансовій кризі як такій. Вона виявилася фінальною крапкою і розкрила цілий комплекс проблем. Як на мене,

вання й засуджувати в судовому порядку ті злочини, які призвели до фінансової кризи. Навіть попри непереборні докази величезного системного шахрайства у фінансовому секторі з боку як інвесторів, так і їхніх поручителів, не відкрито жодного масштабного кримінального провадження проти найбільших фіндиректорів установ, які спричинили кризу.

таких фінансових установ, як Ameriquest, та інших позикодавців, як-от Countrywide, Indimac та ін., вказували на системне шахрайство у межах цих організацій. Виявилось, що все було зроблено для того, аби ті інвестиції, які вони надавали, виявлялися дуже дорогими й невідгідними для позичальника. Власне, вони трималися на рівні дефолту. Уся система іпотечного кредитування була змушена робити це своїми фінансовими поручителями. Але це лише половина проблеми. Докази, здобуті в межах урядового та суспільного розслідувань, вказують на те, що існувала ціла практика, коли позикодавці примушували позичальників до найгірших умов кредитування.

Кредитні попечителі – це зазвичай глобальні компанії. Зокрема, Німеччина є одним із найбільших покупців кредитних зобов'язань, які вона забезпечує. Не здивуюся, якщо Україна – теж така держава. Власне, багато банків у світі скуповують ці речі. Коли говорити про наш випадок, то до махінацій було залучено чимало приватних кредитних зобов'язань. Виявилось, що Wall Street Bank спотворював базові умови, на які спираються інвестування та його гарантування.

Насправді такі приклади знайти не складно. Так само не проблема назвати й зразки розслідувань, які спонукали до кримінальних проваджень і забезпечили слідство доказами.

– Чи професія журналіста в нинішні часи комп'ютерних технологій зазнає змін?

– Раніше було перо й чорнила, потім кулькова ручка й друкарська машинка, тепер комп'ютер. Змінюються, так би мовити, засоби виробництва, талант же журналіста, його сміливість і відданість професії залишаються незмінними в усі віки. Сьогодні роль і значення журналістики в житті суспільства щораз збільшується. А значить і спроби вплинути на журналістів з боку тих, хто прагне влади чи великих грошей. Вхід іде підкуп, залякування, погрози, насильство... Але це все одно, що протистояти приходу весни. Чесна журналістика все одно вистійть і все одно впливатиме на людей. А отже, змінюватиме світ.

Чесні журналісти і особливо ті з них, які ведуть журналістські розслідування, багатими, як правило, не бувають. Багатіють підлабузники, які труться біля влади або великих грошей, пишуть панегірики владі й «грошовим мішкам». Справжні ж журналісти ніяких багатств до кінця своїх днів так і не наживають, а наживають інфаркти, інсульти й ворогів з числа сильних світу цього. Це така професія – писати правду, ходити по лезу ножа й при цьому жити в злиднях і боргах.

Розмову провела Ганна Трегуб

Головні вороги вільної преси в світі, керівники тоталітарних держав – Росії В.Путін, Білорусі О.Лукашенко, Туркменії Г. Бердимухамедов, Китаю – Сі Цзиньпін

й преси. Я почав досліджувати період 2000–2007 років. Виявилось, що медіа вже тоді перебували в достатньо глибокій кризі. Десятиліття від 2000-го до 2010-го було для американської журналістики дуже важким. Саме тоді вона почала відчувати тиск цифрових технологій великих інтернет-компаній, які поставили перед пресою доволі суворі умови конкуренції. Світова фінансова криза 2001–2003 років і паралельна їй медійна зменшили кількість друкованої реклами, а також спричинилися до її перетікання в цифрову площину. Затим були іпотечна криза та падіння прибутків від реклами в друкованих ЗМІ. Йшлося передусім про питання бізнесу. Спади та підйоми у продажу реклами – це доволі звичне для преси явище, але не цілковитий крах, як із приходом великих інтернет-компаній. До цього моменту всі розуміли, що так чи інакше рекламний ринок стабілізується, повернеться в попередній стан. Але так не сталося. Тільки-но медіа почали оклигувати від рецесії, з'явилися інші гравці. Спочатку Google, а потім eBay та ін. Саме вони стали мейнстрімом життя.

Одужання преси крок за кроком відбувалося. Рецесію 2002 року вдалося подолати. Але водночас очевидними стали фундаментальні зміни

занепокоєння, спричинене американською медіа-кризою, певним чином вплинуло на початок світової фінансової, підштовхнуло до нього.

– Чи відповідальні, на ваш погляд, медіа, зокрема друковані ЗМІ, за неповне висвітлення ситуації у фінансовому секторі США напередодні колапсу 2008 року? Когось із них осуджено, принаймні громадською думкою, за таку легковажність?

– Тривалим наслідком фінансової кризи став підірваний довіри до різноманітних інституцій і, звісно, до Wall Street Bank. Ставлення до фінансового сектору взагалі погіршало. Думаю, тут запитань виникає щонайменше. Крім того, криза підірвала довіру до уряду. Його регуляторний апарат було знеурюмовлено, що не завадило ефективно впливати на процеси у фінсекторі. Пригадую ситуацію, коли баланс сил між урядовими регуляторами та фінансовою системою був іншим. Нині фінансовий сектор накопичує надлишок влади, і так відбувається через його дерегуляцію, яка не лише призвела до кризи, а й обмежила здатність уряду контролювати поведінку тих, хто надавав інвестиції, та їхніх поручителів з Волл-стріт. Крім того, в уряді стало значно менше можливостей провадити розсліду-

Як на мене, саме це призвело до величезної кризи публічного ставлення та уявлень щодо засадничої функції правосуддя.

Хто ж насправді має більше влади: уряд, обраний народом, чи приватні зацікавлені особи? У нашому випадку це відкрите питання. Відповідь залежить від бачення того, що таке демократія.

– Низку медійних нагород ви отримали за журналістські роботи, в яких рішуче критикуєте ділову новину та висвітлення діяльності Волл-стріт, зокрема причетність іпотечних позикодавців до фінансової кризи 2008 року. Які саме факти про природу цього явища вам вдалося виявити й оприлюднити?

– Найсмішніше, мабуть, те, що я не є журналістом, який спеціалізується на веденні розслідувань. Я медіа-критик. Випадки правопорушень мені траплялися щоразу, коли я читав і аналізував дослідження та розслідування, зроблені іншими.

Зараз мені на думку спадає ситуація довкола компанії Ameriquest, одного з найбільших іпотечних кредиторів США. Іпотечне кредитування є центральним у низці форм позичання, що призвели до фінансової кризи. Журналістські розслідування щодо

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ БОРГ
США ПЕРЕВИЩИВ 17
ТРИЛЬЙОНІВ ДОЛАРІВ

Державний борг США офіційно перевищив 17 трильйонів доларів. Про це повідомило міністерство фінансів США. «Тільки за один день 19 жовтня держборг збільшився на 328 мільярдів доларів – до позначки в 17,027 трильйона доларів – після того, як уряд США знову отримав можливість позичати гроші в результаті ухвалення закону про підвищення «стелі» держборгу» – йдеться в повідомленні.

Нагадаємо, що 17 жовтня президент США Барак Обама затвердив підвищення ліміту державного боргу країни та відновлення фінансування бюджетних установ.

Раніше обидві палати Конгресу проголосували за тимчасове відновлення фінансування уряду і підвищення «стелі» запозичень, відсунувши принципове протистояння республіканців і демократів з бюджетних питань на чергові 3 місяці.

Однак прийнята угода не вирішує першорядних проблем, в результаті чого США можуть знову опинитися в скрутній фінансовій ситуації вже на початку наступного року.

JPMORGAN CHASE & CO
ВІДКУПУЄТЬСЯ

Американський банк JPMorgan Chase & Co виплатить в державну скарбницю рекордні 13 мільярдів доларів штрафу в рамках досягнутої з міністерством юстиції домовленості про врегулювання претензій влади відносно продажу банком іпотечних облігацій напередодні кризи 2008 року. При цьому JPMorgan Chase & Co все ж не буде звільнено від відповідальності за порушення, котрі може бути виявлено під час численних розслідувань, які ведуться нині по відношенню до цієї кредитної установи.

Як відзначає газета Wall Street Journal, сума в 13 мільярдів доларів є рекордною для подібних домовленостей між банками, з одного боку, й регулюючими або наглядовими органами, з іншого.

JPMorgan Chase & Co обіцяє й далі співпрацювати з владою

за цілою низкою справ, якими займаються регулятори й правоохоронні органи як на федеральному рівні, так і на рівні штатів.

Як відзначає інформаційна агенція Reuters, прорив на переговорах міністерства юстиції США та JPMorgan Chase & Co настав після телефонної розмови між генпрокурором США Ериком Голдером та головою Ради директорів банку Джеймі Даймонном.

ТЕДУ КРУЗУ ХОТІЛИ
ДАТИ УРОК ВУЛИЧНОЇ
МУДРОСТІ

Правоохоронні органи США розслідують погрози на адресу сенатора-республіканця Теда Круза – потенційного кандидата в президенти США на виборах 2016 року від Республіканської партії й опонента нинішньої адміністрації, який узяв найактивнішу участь в недавньому протистоянні з приводу медичної реформи та ухвалення бюджету.

За даними поліції, розслідування пов'язано із записами в мікроблозі Троя Гілмора, який називає себе колишнім військовиком. Він опублікував домашню адресу сенатора в Г'юстоні (штат Техас) і кілька записів, зокрема, про те, що Крузу «необхідно дати урок вуличної мудрості». Поліція Капітолію, яка відповідає за безпеку конгресменів, підтвердила, що розслідує цю справу.

Сенатор Круз став відомим на всю країну за останній час, завдячуючи своїм епатажним виступам у Сенаті. Так, у вересні він, коментуючи наміри адміністрації Обами провести військову операцію в Сирії, заявив, що в такому разі американські війська «стануть військово-повітряними силами «Аль-Каїди». А затаюючи ухвалення бюджету на новий фінансовий рік, Т.Круз один зі своїх виступів затягнув більш ніж на 20 годин (!), проговоривши всю ніч без перерви й не відвідуючи навіть туалет, чим побив рекорд майже 60-річної давнини.

ЩЕ ОДНА СТІЛЯНИНА В
АМЕРИКАНСЬКІЙ ШКОЛІ

Унаслідок стрілянини в середній школі в містечку Спаркс (передмістя Ріно, штат Невада) загинуло двоє й поранено ще двоє осіб. Серед загиблих і поранених – учитель й троє школярів. 12-річний нападник, який був одним з учнів цієї школи й ім'я якого не повідомляється, покінчив життя самогубством.

Стрілянина почалася о 7:16 ранку за місцевим часом 21 жовтня, незадовго перед початком занять. За словами очевид-

ців, учень, який відкрив вогонь, несподівано розлютився, дістав пістолет і вистрілив в одного з учнів, після чого застрелив учителя математики Майкла Лендсберрі, який намагався вирвати в нього зброю. Після цього нападник застрелився.

Мотиви злочину поки що не встановлено. Однак один з очевидців заявив, що перед тим, як розпочати стрілянину, хлопець вимовив: «Чому ви всі знущаетесь наді мною, чому смієтеся?» Слідчі, що розслідують цю надзвичайну пригоду, не виключають, що учня, який відкрив стрілянину, постійно цькували в школі.

За рішенням місцевої влади, школу, де сталася трагедія, зачинено до кінця цього тижня.

Тим часом, генеральний прокурор США Ерик Голдер заявив у понеділок, 21 жовтня, що середня кількість випадків масового розстрілу людей в країні за останні кілька років зросла втричі. В період з 2000 по 2008 рік в США ставалося в середньому 5 випадків масового розстрілу на рік. За перші ж 10 місяців цього року зафіксовано вже 12 подібних інцидентів.

ДЖОН КЕРРІ
ПІДВЕРДИВ ПЛАНИ
США ОБГОВОРИТИ
З ФРАНЦІЄЮ ІНЦИДЕНТ
З ПРОСЛУХОВУВАННЯМ

США й Франція обговорюватимуть інцидент з прослуховуванням Агентством національної безпеки (АНБ) США телефонних розмов французьких громадян. Про це 21 жовтня заявив журналістам державний секретар США Джон Керрі під час свого візиту до Парижу.

«Франція є одним з наших найстаріших союзників, і в мене склалися дуже плідні робочі відносини з міністром закордонних справ Лораном Фабіусом. Ми проведемо двосторонні переговори, в тому числі з нашими французькими партнерами для врегулювання цих питань», – сказав Джон Керрі.

Раніше прес-секретар Білого дому Джей Карні заявив, що обговорення розвідувальної діяльності США проводитиметься з Францією дипломатичними каналами.

21 жовтня впливова французька газета Monde повідомила з посиланням на документи Е. Сно-

удена, що працівники АНБ США в період з 10 грудня 2012 року по 8 січня 2013-го перехопили 70,3 мільйона телефонних розмов французів. При цьому метою було стеження за підозрюваними в зв'язках з терористами, а також за політиками, представниками ділових кіл та представників французької влади.

ДЕРЖДЕП
НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ
З ДАНИМИ
ПРАВЗАХИСНИКІВ ПРО
ЖЕРТВИ АТАК ДРОНІВ

Доповіді правозахисних організацій Amnesty International та Human Rights Watch про кількість жертв атак американських безпілотників (дронів) не містять точних цифр. Про це заявила на брифінгу представник державного департаменту США Мері Гарф.

За її словами, влада США не публікує ці дані, щоб не ставити під загрозу свої джерела й методи збирання інформації. Представник держдепу додала також, що американська влада робить все можливе для мінімізації жертв серед мирного населення.

Правозахисники оприлюднили 22 жовтня дві доповіді, в яких звинуватили США в порушенні норм міжнародного права. Після перевірки дев'яти атак американських дронів на території Пакистану в 2012 році експерти Amnesty International з'ясували, що в результаті цих ударів загинуло 29 мирних мешканців. Фахівці Human Rights Watch нарахували 57 загиблих мирних мешканців під час шести атак американських безпілотників у Ємені з 2009 по 2013 роки. За даними авторів доповідей, це без урахування загиблих, яких підозрювали в терористичній діяльності, але провини яких так і не було доведено.

ОКСАНА БАЮЛ
ПОДАЛА ПОЗОВ
НА \$400 МІЛЬЙОНІВ

Олімпійська чемпіонка з фігурного катання 1994 року українка Оксана Баюл подала до суду штату Нью-Йорк на агентство, яке раніше вело її справи, позов з вимогою виплатити більше 400 мільйонів доларів як компенсацію за нібито завдану їй шкоду. Як повідомляють американські ЗМІ, у позовній заяві 36-річної Баюл наголошується, що агентство William Morris (нині WME) використовувало її молодість і кепське знання англійської мови, щоб обманним шляхом вкрати у неї мільйони доларів, які вона заробила після перемоги на Олімпіаді-1994 в 16-річ-

ному віці. Колишня спортсменка стверджує, що не отримувала оплати (або отримувала її в недостатньому обсязі) за участь у багатьох рекламних заходах і за появу в ЗМІ. За словами Баюл, схема обдурювання розкрилася тільки в 2011 році, коли вона найняла нового адміністратора. За даними видання TheWrap.com, у своєму позові Баюл звинувачує в шахрайстві не тільки працівників William Morris, а й пов'язані з агентством рекламні компанії і навіть Гільдію кіноакторів, членом якої вона була. На початку лютого стало відомо, що Баюл подала також позов до суду на американський телеканал NBC Universal і пов'язану з ним продюсерську компанію, вимагаючи виплатити 5 мільйонів доларів за буцімто завдані їй репутації збитки.

Оксана Баюл стала чемпіонкою світу в 1993 році, а через рік перемогла на Олімпіаді в норвезькому Ліллегаммері. Після закінчення спортивної кар'єри вона переїхала на сталий побут до США, але зберегла українське громадянство.

КРИЗА Й ДОБРІ СЕРЦЯ
АМЕРИКАНОК

Популярна телеведуча Елен Дедженерес подарувала телевизор і виплатила чек на 10 тисяч доларів офіціантці, яка заплатила 28 доларів за обід двох жінок-військовиків у ресторані.

Військовослужбовки Національної гвардії зайшли на обід до ресторану в місті Конкорд (штат Нью-Гемпшир), де працює Сара Гойдал. Дівчина почула їхню розмову про бюджетну кризу й відсутність платні і замість рахунку віднесла їм записку: «Через кризу працюю людей, котрі захищають нашу країну, не оплачуються, але мені все ще платять. Обід за мій рахунок!» І заплатила 28 доларів.

Е.Дедженерес довідалася про вчинок офіціантки на сторінці Національної гвардії Нью-Гемпшира в Facebook, де було розміщено фотографію Сари Гойдал. Тоді популярна телеведуча вирішила повернути їй гроші в розмірі, що перевищують суму рахунку за обід більш як у 300 разів.

Елен Дедженерес – актриса й телеведуча, нагороджена 11 преміями «Еммі» за своє шоу на телебаченні.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

На початку осені ухвалено чергову Державну комплексну програму реформування та розвитку Збройних сил України. Тепер – до 2017 року. Власне, за довжиною переліку різноманітних військових починань наша країна серед світових лідерів. А ще вона однозначний чемпіон світу за кількістю провалених тих самих оборонних програм: весь час реформаторські експерименти над армією жили на папері; декларовано було амбіційні плани, які не виконувалися й на чверть. Кожен новий документ ставав не чим іншим, як відтермінуванням попереднього. Армія тим часом залишалася в стагнації.

Про низку стратегічних змін, що чекають на військо згідно з останнім проектом «Армія-2017», можна судити з небагатослівних, однак рішучих заяв міністра оборони Павла Лебедева (загалом текст документа для широкого загалу поки що лишається закритим). Квітенція програми – невідворотність створення в Україні професійного війська. Зокрема, остаточно скасовують призов: комплектування Збройних сил перейде повністю на контрактну основу. Офіційно заявлено, що наступного року до війська вже братимуть виключно контрактників. 1 жовтня в Україні стартував останній призов на строкову службу. Відбудеться суттєве скорочення особового складу, що в ідеалі має забезпечити формат компактного, високопрофесійного й добре забезпеченого війська. У планах: 2017 року лави ЗСУ налічуватимуть до 122 тисяч осіб, із яких близько 70 тисяч – це бойові частини та підрозділи і 50 тисяч – частини забезпечення. Для розуміння масштабів і якості скорочення зазначимо: на сьогодні загальна чисельність захисників нашої держави, за різними оцінками, становить близько 180 тисяч осіб із явним перекосям у бік забезпечення: 100 тисяч проти 80 тисяч бойового складу. Але цим гіпотетичні позитиви від змін у війську поки що й обмежуються. До того ж оборонному відомству завжди обіцяли багато, і так само постійно були проблеми з виконанням.

Зрештою, незрозуміле головне доктринальне питання – завдання національних Збройних сил «формату 2017». Звичайно, такі пункти сформулюють, не раз лунатимуть добре відомі гасла на кшталт «Збройні сили спроможні...», та от наскільки армія нового зразка буде готова втілювати їх у життя?

Адже задеклароване скорочення ЗСУ відбувається всупереч законодавчо затвердженому позаблоковому статусу держави. Нагадаємо, що від 2010 року зовнішні

та внутрішні пріоритети українські високопосадовці формують за удосконаленням на хвилі «політичного переможного куражу» Законом «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», який позбавляє країну права бути членом будь-яких військово-політичних союзів. Але, схоже, на державному рівні у планах зменшення армійських лав зовсім не враховано позаблоковості, яка передбачає значно суворіші вимоги щодо забезпечення обороноздатності країни виключно власними силами. Будь-яка слабка позаблокова країна традиційно не має справжніх союзників: раз по раз можуть хіба що ситуативно збігатись інтереси. У випадку з Україною останні ілюзії щодо ціни гарантій, даних їй ядерними державами 1994 року під час бездумної відмови тодішнього ві-

КОНТРАКТНЕ ВІЙСЬКО: *реалістичні чи героїчні ілюзії?*

тязняного керівництва від ядерної зброї, мали б розвіятися ще у 2003-му («битва за Тузлу» з Росією) або у 2009-му (газове протистояння з нею ж таки).

Маємо колізії: ухвалили де-юре позаблоковий статус (а де-факто поставили «шлабгаум на шляху до НАТО» на угоду насамперед тим, хто тепер в істерії тиражує страшилки про асоціацію з ЄС), а через три роки вирішили будувати «компактну професійну армію європейського зразка», сама природа існування якої передбачає членство у Північноатлантичному альянсі. І це при тому, що за дужки винесено дисбаланс між чисельністю особового складу Збройних сил та МВС (у структурі якого нині понад 320 тис. осіб) – у пропорції, що притаманна поліцейській державі.

Усе це наводить на думку, що під акомпанемент гарних гасел планують банально заощадити на оборонних статтях. Та чи вдасться це і, якщо так, то яких економічних і соціальних катаклізмів чекати? Отже, основою нової професійної армії повинні стати контрактники. Держава має створити молодим людям мотивації для приходу на договірну службу: від грошового та житлового забезпечення, соціального пакета до можливості відпрацювати свої фахові навички на нових зразках озброєння й техніки. Водночас має бути відповідне національно-патріотичне виховання. Тобто, глибокого вдосконалення потребує система залучення на військову службу: в армії служити має бути цікаво й вигідно. Тільки тоді підуть за покликанням, а не через безвихідь. Усе це – завдання загальнодержавного масштабу, що перебувають у компетенції уряду, а не виключно оборонного відомства. Сьогодні грошове утримання контрактника Збройних сил України коливається в межах 1463–2926 гривень. Це нижче за середню заробітну плату в країні. Можна очікувати, що незабаром з'явиться цілий потік реклами служби за контрактом із паралельним роздаванням чергових обіцянок суттєво збільшити витрати на військових. Політична кон'юнктура цьому лише сприяє, адже прези-

дентська кампанія вже фактично стартувала.

На першому етапі можна навіть очікувати паломництва до контрактної армії, зважаючи на високий рівень безробіття серед молоді, особливо в сільській місцевості. Однак на довшу дистанцію залишається загроза відтоку кадрів із війська через розчарування. Популізм, із яким традиційно підходили до армії в роки незалежності, й не підкріплені ресурсами обіцянки можуть дорого обійтись державі. З часом не виключена ситуація, коли армійський професіоналізм взагалі вихолоститься через відсутність військовиків-контрактників, що служать три-п'ять і більше років. Можливий зворотний ефект, коли бюджет на довгі роки буде обтяжений фінансуванням не дешевого найманця, який на практиці служитиме не набагато більше за призовника. У військо йтимуть за принципом «на безриб'ї...». Про яку обороноздатність у такому випадку мова?

Про майбутні параметри фінансового забезпечення нових контрактників відомо лише поверхово й на рівні декларацій. Звісно, не можна сприймати всерйоз минулорічні заяви начальника Генерального штабу про зарплату в еквіваленті \$750–800 вже від 2014 року. Водночас реальніше держбюджетові буде впоратися із серпневими обіцянками міністра оборони. За його версією, на 1 липня 2014 року грошове утримання, наприклад, стрільця-контрактника становитиме 3005 грн, командира відділення – 3641 грн, командира танка – 4340 грн. Має вирости й оклад офіцерів. Молодому лейтенанту – командирові взводу на старті обіцяють 5243 грн. Під вибори ці зарплати, може, й будуть забезпечені. Але наскільки вони адекватні, якщо, наприклад, російський лейтенант віднедавна може розраховувати на мінімальний місячний дохід обсягом 50 тис. рублів (близько \$1,6 тис.), а офіцер «компактної професійної армії» Німеччини отримує від 4 тисяч доларів. Ще одна потенційна проблема: куди за такого масштабного скорочення подіти звільнених у запас? Багато хто з людей у погонах

не вельми пристосований до цивільного життя, адже вчився й уміє лише захищати Батьківщину. За прогнозами, в період 2013–2017 років зі Збройних сил та інших військових формувань буде звільнено близько 42 тисяч осіб. Із них матиме право звернутися до держави по адаптаційні послуги (вислуга 10 і більше років) 21 тисяча. Попередні підрахунки показують, що на ці заходи потрібно від 100 млн. грн. Але сумнівно, що такі гроші виділять і витратять за прямим призначенням, коли зважити, що на 2013 рік у межах бюджетної програми «Підвищення кваліфікації працівників органів соціального захисту й соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас» передбачено аж (!) 50 тисяч гривень.

Тривалий час, розбудовуючи військо нового формату, в Україні плутали поняття. Зокрема, переходом від строкової служби до контрактного принципу комплектування особовим складом підмінено поняття власне професіоналізму армії. Ці речі аж ніяк не завжди тотожні. Підготовлений і висококваліфікований персонал безвідносно до способу набору плюс оснащення сучасними озброєннями й технікою – ось два базиси, дві головні ознаки справді фахової армії. Інакше кажучи, нині говорити варто не про контрактну армію як таку, а про армію професійно навчених людей, котрі щодня займаються відповідною підготовкою й експлуатують нові або принаймні модернізовані бойові машини. Утім, планових, а не поодиноких надходжень нової техніки в найближчій перспективі не буде. На папері, як завжди, на переозброєння відводять майже фантастичні для українських реалій кошти. Однак цього року на закупівлю нових зразків зброї оборонним бюджетом передбачено лише 900 млн. гривень, тоді як, за найскромнішими підрахунками, для якісного переоснащення армії потрібно не менш ніж \$500 млн. щороку з виходом на \$1,2 млрд. у 2017-му, на який заплановано масове постачання нового озброєння у ЗСУ, зокрема й того, над яким досвідно-конструкторські колективи працюють нині. Але, як

навчає наша новітня історія, коштів у таких обсягах не виділятимуть. Немає аніякісенької визначеності із трьома військовими «довгобудами»: окремими державними програмами зі створення багатофункціонального ракетного комплексу «Сапсан», військово-транспортного літака Ан-70 і проекту «Корвет». Від «Сапсана» військові нещодавно просто відмовились (виявляється, багато років державні кошти витрачали марно, на виході – нуль; цікаво, хтось за це відповість?). А комплекс, зауважмо, мав стати чи не єдиним для країни саме позаблокового статусу інструментом стримування можливої військової агресії. Ан-70 виявився черговою розмінною монетою в політичному протистоянні з Росією (самостійно забезпечити замовленнями розробника в особі ДП «Антонов» задля завершення програми Україна фізично не в змозі). Перше судно за проектом «Корвет» має з'явитися до кінця 2015 року. Однак до останнього часу невіршеним залишається питання зброї для нього (ракетної, артилерійської, мінно-торпедної тощо). Корабель на момент спуску на воду можуть просто залишити без озброєння.

Узагалі, за роки незалежності фінансові запити оборонного відомства жодного разу не були задоволені в повному обсязі (тут важливо розуміти, що військові зазвичай наприкінці кожного року і так просять на наступний менше, ніж потрібно). Тож після затвердження президентом Державної комплексної програми реформування та розвитку Збройних сил на період до 2017 року арміїцї упродовж півдесятиліття одержуватимуть ресурс, аналогічний тому, який надходив сьогодні, щоб утримувати «на плаву» численні лави строковиків. І що це кардинально змінює? Експерти переконані, з кошторисом на рівні 15 млрд. гривень озвучена реформа армії просто не відбудеться.

Отже, за п'ять років численні Збройні сили України, може, й перетворяться на компактну армію, але в кращому разі оснащену «секонд-хендом».

Володимир Копчак

В УКРАЇНІ

СПІЛЬНЕ ЗВЕРНЕННЯ
УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ
З НАГОДИ 80-РІЧЧЯ
ГОЛОДОМОРУ

Спільне звернення до українського народу напередодні відзначення 80-х роковин Голодомору-геноциду 1932-1933 років озвучили під час прес-конференції 23 жовтня в конференц-залі інформаційної агенції УНІАН представителі Української православної церкви Київського патріархату та Української греко-католицької церкви.

Участь у прес-конференції взяли: отець Олекса Петрів – керівник департаменту зовнішніх зв'язків УГКЦ, владика Євстратій (Зоря) – архієпископ Чернігівський і Ніжинський, секретар Священного Синоду УПЦ КП, Євген Сверстюк – філософ, дисидент, учасник Громадського комітету вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Громадський комітет із вшанування пам'яті жертв Голодомору, створений у 2010 році, вже розпочав підготовку до проведення головних пам'ятних заходів 23 листопада. До складу Комітету увійшли знакові постаті в громадському, мистецькому та духовному житті, історики та представники академічних установ України.

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО
ПОГОДИЛАСЯ НА
ЧАСТКОВЕ ПОМИЛУВАННЯ

Колишній прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко згодна на часткове помилування.

Про це після зустрічі лідерів опозиції з міністрами закордонних справ Польщі та Швеції Радославом Сікорським і Карлом Більдтом заявив лідер фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк. «Так, Юлія Тимошенко згодна на часткове помилування. Вона про це публічно заявила, що вона робить серйозний крок. Вона для долі України готова прийняти часткове помилування», – зазначив Яценюк.

На початку жовтня Кокс і Квасневський передали Президенту України Віктору Януковичу клопотання про помилування экс-прем'єра «Для юридичної легалізації можливості виїзду Тимошенко за кордон». У засобах масової інформації писали про принаймні три основні варіанти звільнення Тимошенко: «лікувальні канікули», коли Тимошенко буде дозволено лікування в Німеччині, але час лікування не зараховується в термін відбування покарання. На цьому наполягають деякі провладні депутати Верховної Ради. Опозиція схильється до варіанту помилування, коли Тимошенко звільняють за помилуванням, а вже потім, як висловився її захисник Сергій Власенко, «вона сама вирішує, що робити зі своїм здоров'ям». Європейські представники, і зокрема депутат Європарламенту Марек Сівець, а також деякі ЗМІ в Україні, писали й про третій варіант: «часткове помилування», коли термін ув'язнення скорочується з семи до двох років, але Тимошенко буде заборонено три роки обіймати державні посади й за нею залишається сплата штрафу в розмірі 200 мільйонів доларів.

ПОСОЛ ДЖ. ПАЕТ:
«ПІДПИСАННЯ АСОЦІАЦІЇ
З ЄС НАДАСТЬ ІМПУЛЬС
УКРАЇНСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ»

США підтримують євроінтеграційні прагнення України й очікують, що підписання угоди про асоціацію і формування зони вільної торгівлі з ЄС надасть відчутний імпульс розвитку украї-

їнської економіки та припливу інвестицій. Про це заявив Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Джефрі Паєт. «США серйозно підтримують підписання угоди про асоціацію і посилення інституційних відносин з ЄС», – сказав він. За його словами, угода надасть істотного імпульсу розвитку української економіки і припливу інвестицій, при цьому українські підприємці одержать асиметричні переваги на європейському ринку завдяки перехідному періоду імплементації норм ЄС від 3 до 10 років. Водночас, Дж.Паєт зазначив, що інвестиції прийдуть в Україну лише в тому разі, якщо в цьому буде фінансовий сенс. «Нові компанії зможуть скористатися новими ринками в Європі, але нові інвестиції прийдуть лише тоді, коли це матиме фінансовий сенс, і ви всі це знаєте. Щодня ви ухвалюєте рішення, які не тільки стратегічні, але й комерційні, економічні», – сказав посол.

ДЕВАЛЬВАЦІЯ ГРИВНІ
В УКРАЇНІ ТРИВАЄ
ВЖЕ ПІВТОРА РОКУ

Про це в ефірі телеканалу ТВі заявив «ударівець» Павло Розенко, коментуючи слова Арсенія Яценюка про те, що золотовалютні резерви Національного банку зменшилися на 17 мільярдів доларів протягом останніх кількох місяців.

«17 мільярдів – це за більший період. Я думаю, що за останні три роки склалася така ситуація. От якраз зменшення резервів Національного банку України, яке відбувається щомісяця (щомісяця НБУ витрачає 1-1,5 млрд. доларів золотовалютних резервів), це якраз є яскравим свідченням того, що насправді девальвація вже триває досить довгий час. І сьогодні нинішній курс гривні не відповідає реаліям нинішнього життя», – сказав він.

За його словами, НБУ робить ілюзію стабільності гривні. «Насправді для всіх зрозуміло, що витрачання золотовалютного резерву є свідченням поступової девальвації гривні, яка почалася не сьогодні, а триває вже щонайменше півтора року», – додав П.Розенко.

Нагадаємо, 22 жовтня голова політради ВО «Батьківщина» та фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк з парламентської трибуни заявив, що ситуація в українській економіці катастрофічна.

ЗА ЩО АРЕШТУВАЛИ
«МАРАДОНУ»?

Міністерство внутрішніх справ України повідомило, що колишньому народному депутату України Ігорю Маркову висунули обвинувачення у вчиненні хуліганства. Як заявили у прес-службі МВС, йдеться про події 2007 року, коли біля Одеської обласної адміністрації відбувалися пікети проти встановлення в місті пам'ятника Катерині II. «Ігоря Маркова підозрюють в організації побиття учасників акції, а також безпосередньо у самому побитті громадян», – сказано у повідомленні МВС.

Як повідомила прес-служба МВС України, під Одеським управлінням внутрішніх справ після арешту Маркова зібралося близько сотні людей, серед яких депутати міської ради та журналісти. Вони спробували влаштувати безпорядки й штурмувати

управління. Однак правоохоронні органи розсіяли учасників акції.

12 вересня Вищий адміністративний суд зобов'язав Центральну виборчу комісію скасувати реєстрацію депутата Ігоря Маркова. Таким чином суд визнав доведеним факт фальсифікації результатів голосування на парламентських виборах у жовтні 2012 року в окрузі №133 в Одесі, де переможцем було визнано Маркова. Позов про позбавлення Ігоря Маркова депутатського мандату подав колишній депутат парламенту Юрій Кармазін. 20 вересня спікер Володимир Рибак оголосив з трибуни про рішення суду про позбавлення Ігоря Маркова депутатського мандату.

Екс-міністр внутрішніх справ Юрій Луценко так прокоментував затримання колишнього народного депутата Ігоря Маркова: «Головний прикол подій навколо Маркова, більше відомого як лідер ОЗГ Марадона, в тому, що нині підконтрольні регіоналам силовики висувують йому ті ж самі звинувачення, які я висував у 2009 році на посаді глави МВС».

В УКРАЇНІ ЗРОСТАЄ
РІВЕНЬ ЗАХВОРЮВАНOSTІ
НА КИШКОВІ ІНФЕКЦІЇ

В Україні спостерігається зростання рівня захворюваності на кишкові інфекції, у першу чергу – на сальмонельоз. Про це 23 жовтня повідомив голова Державної санітарно-епідеміологічної служби України Анатолій Пономаренко.

За його словами, «стан захворюваності в Україні за останні 9 місяців схожий на сезонний рівень кожного року. Деяке зростання спостерігається у кишкових інфекціях, у першу чергу, це сальмонельоз. Це справді дуже актуальна проблема. Найбільша кількість спалахів або групових захворювань констатується на сальмонельоз, а не на щось інше, що є особливістю останніх років».

Також Пономаренко наголосив на деякому збільшенні рівня захворюваності на ентеровірусні інфекції, але «це також не є чимось надзвичайним, зокрема, у Львівській області. Версія про те, що цей підйом пов'язаний з відвідуванням нашого населення заробітчанами з районів Росії, де підвищений рівень цього захворювання, не підтверджена нашим державним санепіднаглядом під час розслідувань».

У КИЄВІ РОЗПОЧАВ
РОБОТУ VIII КОНГРЕС
УКРАЇНІСТІВ

22 жовтня в Києві розпочав роботу 8-й Міжнародний

конгрес українців, присвячений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. У роботі конгресу беруть участь понад півтисячі науковців з більш як сорока країн світу. Як повідомили в організаторів конгресу, найбільше делегатів прибуло з Росії, Канади та США. До роботи конгресу залучені українознавці та славісти з Азербайджану, Білорусі, Болгарії, Грузії, Ізраїлю, Сербії.

На відкритті конгресу міністр культури України Леонід Новохатько наголосив на важливості досліджень історії, мови і культури України для її утвердження у світі.

«Українознавчі конгреси стали помітними подіями у культурному, науковому та інтелектуальному житті України. Вони викликають позитивний резонанс в українському суспільстві та світі», – сказав міністр.

Міжнародний конгрес українців організували Національна академія наук України, Міжнародна асоціація українців та Національний університет імені Шевченка. Під час конгресу працюватимуть 19 секцій і 2 тематичні конференції.

КІНОФЕСТИВАЛЬ
«МОЛОДІСТЬ»:
КОМУ ДІСТАНЕТЬСЯ
«СКІФСЬКИЙ ОЛЕНЬ»?

19 жовтня в Києві розпочав роботу 43-й міжнародний кінофестиваль «Молодість», який триватиме до 27 жовтня. Церемонія відкриття фестивалю відбулася 19 жовтня у палаці «Україна».

Фестиваль відкрився новим ігровим фільмом Анджее Вайди «Валенса. Людина надії».

Як спеціальний гість на фестивалі приїхав австрійський режисер, сценарист та продюсер Ульріх Зайдль. На «Молодісті» покажуть першу у світі повну ретроспективу «Ульріх Зайдль. Тотальна ретроспектива», а також фотовиставку «Любов. Віра. Надія», присвячену його трилогії «Рай».

Окрім ретроспективи фільмів Ульріха Зайдля, ретроспективна складова також представлена програмою «Сторіччя», присвяченої 100-літтю з дня народження Стенлі Крамера, Вів'єн Лі, Марікки Рьок, Ірвіна Шоу, Рене Клемана та інших.

Головний приз кінофестивалю «Скіфський олень» цього року вручатимуть в оновленому вигляді.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

У ГРОМАДІ

У ПАМ'ЯТІ ПОКОЛІНЬ

Визначено переможців конкурсу творів на тему Голодомору

Комітет поширення правди про Голодомор, як освітня гілка Крайового Комітету США з визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом, провів велику роботу, щоб донести американському світові правду про цю трагічну сторінку української історії (матеріали можна знайти на вебсайті www.holodomorct.org).

Комітет, зокрема, розробив «powerpoint» і «addendum» для надання додаткової інформації, особливо для вчителів. Члени Комітету провели майстерні «Минуле – як засіб навчання: Голодомор-геноцид в Україні» для вчителів міста Йонкерс (штат Нью-Йорк) та на регіональній конференції для вчителів історії східно-північної округи Америки. Проведено також презентацію на Всеукраїнській вчительській конференції в Еленвілі (штат Нью-Йорк) у жовтні цього року. В журналі, який видає Федерація вчителів, було надруковано статтю на тему Голодомору авторства Оксани Кулинич, яка працює в шкільній системі міста Нью-Йорк, що викликала велике зацікавлення й багато запитань. У травні цього року представники Комітету взяли участь у конференції дослідно-освітнього консорціуму з вивчення Голодомору в Торонто (Канада).

Відбувся обмін думок, як найкраще включити цю тему до шкільної системи Канади та США.

Найважливішою ділянкою нашої праці був конкурс на тему Голодомору, мета якого – залучення до вивчення цієї трагічної сторінки української історії наших дітей, заохочення їх до ближчого ознайомлення з цією страшливою трагедією й бажання допомогти їм поширити здобуті знання у своїх американських і канадських школах. Надійшло 60 праць українською та англійською мовами у таких категоріях: літературні твори (історичні оповідання, історичні есеї, статті до газет, редакційні статті, віршовані твори, інтерв'ю або біографія жертви Голодомору); твори на інтернеті (есеї із зоровими ілюстраціями,

графічне зображення, есей, написаний на підставі фотографій, мультимедія); малюнки (оригінальний твір на тему Голодомору).

До складу журі для визначення переможців входили: Оксана Кулинич, голова Комітету поширення правди про Голодомор, Лідія Хома, довголітній педагог і голова Комітету поширення правди про Голодомор в штаті Коннектикут, Лана Бабій, бібліотекар Коннектикут-університету і д-р Марія Кіцюк, колишній директор школи українознавства в Йонкерсі (штат Нью-Йорк).

Комітет щиро дякує школам українознавства в Клівленді, Гартфорд, Пармі, Пасейку, Йонкерсі, «Самопоміч» у Нью-Йорку, С. Бавнд Бруку; Спілці Української Молоді (СУМ) у Клівленді, Чикаго, Гартфорд, Джерзі-Сіті, Нью-Йорку, Палатайні, Пасейку, Філадельфії, Стемфорд, Випані, Йонкерсі, а також поодиноким учасникам. Комітет з приємністю оголошує імена переможців:

ПЕРЕМОЖЦІ ВІКОМ 16-19 РОКІВ:

1-ше місце: \$500.00
Андрій Дрозд, Школа українознавства, Клівленд, Огайо

Орест Пиндус, Школа українознавства, Пасейк, Нью-Джерзі

2-ге місце: \$300.00

Максим Лабунський, Школа українознавства при осередку СУМ у Нью-Йорку

Данило Лаврентович, Школа українознавства ім. Тараса Шевченка, Парма, Огайо

3-тє місце: \$100.00

Аліша Адамс, індивідуальний внесок, Пейнтид Повст, Н.Й.

Спілка Української Молоді (СУМ), Чикаго, Ілінойс

Почесна грамота:

Іванна Клек, Школа українознавства, Клівленд, Огайо

Аліна Сидоренко, Школа українознавства, Йонкерс, Н.Й.

Спілка Української Молоді (СУМ), Палатайні, Ілінойс

ПЕРЕМОЖЦІ ВІКОМ 12-15 РОКІВ:

1-ше місце: \$500.00

Павло Яснівський, індивідуальний внесок, Лордставн, Огайо

2-ге місце: \$300.00

Калина Лещук, індивідуальний внесок, Іст Гановер, Н.Дж.

Роксолана Сікиринська, Школа українознавства, Йонкерс, Н.Й.

3-тє місце: \$100.00

Юрій Голіят, Школа українознавства – Самопоміч, Н.Й.,

Таїса Кулик, Школа українознавства ім. Тараса Шевченка, Парма, Огайо

Почесна грамота:

Катерина Гакало, Школа українознавства, Св.Андрія, С.Бавнд Брук, Н.Дж.

Софія Поліщук, індивідуальний внесок, Байон, Н.Дж.

Леся Заперник, Школа українознавства, Клівленд, Огайо

Комітет був приємно вражений тим, наскільки добре обдумані й гарно опрацьовані праці, подані на конкурс. Слава й честь нашим дітям за це! Ми можемо бути горді за них. Фонди для вручення нагород виділив Крайовий Комітет США з визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом. Кожен учасник конкурсу буде нагороджений грамотою участі. Гратуємо!

За детальнішою інформацією просимо звертатися за тел: (914) 965-6467 або електронною поштою: okul17@aol.com

**Прес-служба
Комітету поширення правди
про Голодомор**

80-ЛІТТЯ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ В УКРАЇНІ: ПАМ'ЯТАЄМО!

Український музей у Нью-Йорку
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Тел: (212)228-0110
www.ukrainianmuseum.org

20 жовтня-29 грудня.

Відкрито дві виставки: «Віддай-те хліб щоденний... Голодомор: тоталітарне вирішення», в якій через оригінальні експонати – фотографії, офіційні документи, свідчення очевидців та інший архівний матеріал розкриваються всі сторони жакли-вої трагедії 1932-1933 років, та «Вічна пам'ять» - збірка творів Лідії Боднар-Балагута, яка представляє Голодомор та інші трагічні сторінки історії України очима відомої мисткині українського походження.

Субота, 27 жовтня 2013 р., 2:00 год. по полудні

Фільм «Голодомор. Технологія геноциду»

Вступне слово Юрія Шевчука, доктора філології, професора Колумбійського університету, засновника й директора Клубу українського кіно. Документальна стрічка, яка складається з двох частин (58 та 53 хв., 2005 р., Україна, укр. мовою з англ. дикторським текстом і субтитрами) детально й послідовно, на суто фактологічному матеріалі простежує, як готувався, виконувався і згодом замовчувався Голодомор.

Субота, 2 листопада, 7:00 год. вечора

Відкриття виставки «Пропаганда і лозунги: Політичний плакат у Радянській Україні, 1919-1921». Доповідь «Плакатна політика в Україні».

Запрошений куратор виставки Мирослав Шкандрий, професор славістики Університету Манітоби, розповість про експонати – 28 оригінальних плакатів (27 з яких подарували для постійної колекції музею д-р Юрій Рибак та Анна Ортинська), політичні реалії часу, що стоять за пропагандистськими прийомами, мистецьку цінність творів. Жаклива іронія цієї пропаганди полягає в тому, що найчастіше її адресовано українським селянам – з вимогою віддати на справу революції останню зернину.

П'ятниця, 15 листопада, 7:00 год. вечора

Письмениця Андрея Халу-па проведе презентацію «Уроки «Колгоспу тварин» про свою книжку Orwell and the Refugees: The

Untold Story of Animal Farm (Орвелл та біженці: нерозказана історія «Колгоспу тварин»), що вийшла друком цього року. Антирадянська сатира Джорджа Орвелла Animal Farm писалася тоді, коли Сталін ще був потрібний Заходу в боротьбі з Гітлером, і багато хто з провідних західних інтелектуалів ще вірив в російську революцію. У 1945 році, коли вона вийшла друком, Ігор Шевченко (1922-2010), видатний візантолог, професор візантійської історії та літератури Інституту Дамбартон-Оукс Гарвардського Університету, був одним з десятків тисяч українських політичних втікачів. Він відразу зрозумів політичне значення книжки і переклав її українською мовою для розповсюдження в таборах для переміщених осіб в Німеччині та Австрії. З 5 тисяч примірників накладу було роздано тільки 2 тисячі; решту, побачивши в них антисталінську пропаганду, конфіскували й передали радянським владним органам для знищення американські військові. Вуйко Андреї Халу-пи, тоді ще підліток, зміг винести книжечку з табору і привіз її з собою до Америки. Оповідь Андреї Халу-пи охоплює історію іммігрантів від Голодомору (1932-1933 роки) і сталінських репресій кінця 1930-х до перебування в таборах для переміщених осіб під час і після війни.

Український Інститут Америки
2 East 79th Street,
New York, 10075
Тел: (212) 288-8660
www.ukrainianinstitute.org

29 жовтня-14 листопада.

Виставка «HOLODOMOR 1932-1933».

6 листопада – імпреза пам'яті з нагоди 80-ліття цієї трагічної дати, в якій візьмуть участь провідні науковці, дослідники, експерти, а також свідки, які пережили Голодомор.

Прінстонський клуб у Нью-Йорку та Український Конгресовий Комітет Америки

15 W 43rd St New York,
10036 (212) 228-6840
www.ucca.org

5-6 листопада.

Міжнародна наукова конференція «Taking Measure of the Holodomor», у якій візьмуть участь понад 50 науковців, експертів та очевидців трагічних подій 1932-1933 років.

Участь – за запрошеннями та попереднім записом.

Наприкінці кожного робочого дня форуму передбачено програму, відкриту для широкого кола громадян, під час якої відбуватимуться дискусії й обговорення широкого спектру цієї жакли-вої трагедії, яка спіткала українців 80 років тому.

Катедральний собор Святого Патрика

51 Street and 5-th Ave,
New York, 10022
www.saintpatrickscathedral.org

23 листопада, субота, 1:00 год. по полудні

Соборна панахида за невинно убієними жертвами Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Після Служби Божої заплановано ходу пам'яті до Постійного представництва Російської Федерації при ООН, що на 67-й вулиці в Нью-Йорку.

**З нагоди 50-ліття Українського Католицького Університету і
10-ліття наших родинних зустрічей
Приятелі Українського Католицького Університету
Метрополії Нью-Йорку**

**щиро запрошують Вас на
Святковий Обід**

Мрії Здійснюються!

Гості програми:

о. д-р. Богдан Прах
Новообраний ректор
Українського Католицького
Університету

Проф. Мирослав Маринович
Віце Ректор Українського
Католицького Університету,
український правозахисник

**Привітання президента УКУ,
владики Бориса Гудзяка**

Неділя, 3 листопада 2013

2-га год. по полудні

Український Народний Дім

140 Second Avenue, New York

Вступ: 50 дол.

Просимо зголошення до 30 жовтня, на адресу: **NYFUCU, c/o Selfreliance Association,
98 Second Avenue, New York, NY 10003** або телефонувати: **п. Микола Галів, (212) 673-1767.**
Прихід призначений на розбудову Українського Католицького Університету.

ПРИЙДІТЬ – ВШАНУЙТЕ

80^{ту} річницю ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ в Україні

СУБОТА, 9 ЛИСТОПАДА 2013
5:00 ГОД. ПО ПОЛУДНІ

- Панахида над Пам'ятником
- Трапеза, Вечеря
- Поминальна Програма

UKRAINIAN ORTHODOX
HOLY ASCENSION CATHEDRAL

Його Святість
ФІЛАРЕТ

Патріарх
Київський
І Всєї
Руси-України

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
CONGRESSMAN BILL PASCRELL, JR
MAYOR JAMES ANZALDI
КОНСУЛЯТ УКРАЇНИ
СОБОР СЯТОГО ВОЗНЕСІННЯ
ЦЕРКВА СЯТОГО МИКОЛАЯ
ЦЕРКВА СЯТОЇ ПОКРОВИ
СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ-СУМ
ПЛАСТ ПРИЯТ
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ
КРЕДИТІВКА САМОПОМІЧ

635 BROAD STREET
CLIFTON NJ

3-ий ВІДДІЛ ООЛ В ПАССЕЙКУ

ЗАПРОШУЄ ГЕТЬ УСІХ НА

ВАПУСТНІУ

ЗАБАВУ

9-го листопада, 2013 р. о 8:30 вечора

В Українській Централі на 240 Hope Ave, Passaic, NJ

Вперше в Пассейку грає гурт

"Тернопільська Забава"

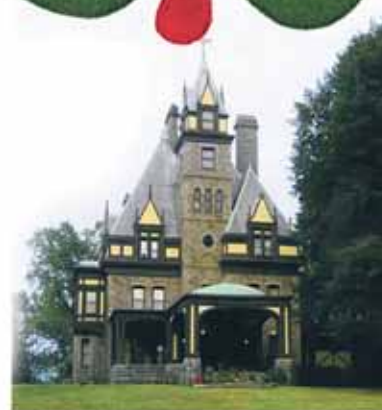

Вступ - \$25 (студенти до 18р. - \$15) включає:
канапки, кава, солодке

OPEN BAR 8:30-9:30 - FREE DRINKS

Замовлення столів: Василь Гаргай
973-772-3344

EVERYONE WELCOME!

Український Музей і Бібліотека в Стемфорді
запрошують на відкриття виставки

Мистецтво Едварда Козака (ЕКО)

Відкриття відбудеться
в суботу 26 жовтня 2013 р.
о 3:00 год. по полудні

в приміщенні Музею за адресою:
161 Glenbrook Road, Stamford, CT

За додатковими інформаціями телефонувати:
203-323-8866, 917-501-8881

ДІАСПОРА — УКРАЇНА

Щороку Український Католицький Університет (УКУ) та його партнерські фундації проводять кілька великих «фондрейзингових» подій задля збирання додаткових коштів на підтримку навчальних програм, студентів та викладачів. Ці події збирають широке коло зацікавлених, заможних людей з різних кутків планети й відбуваються як в Україні, так і інших країнах світу, зокрема в США, Канаді, країнах Європи.

Уже третій рік поспіль, восени, УКУ збирає українську та іноземну еліту на благодійний Київський бенкет. Великий інтерес до університету виявляють київські підприємці, представники діаспори та різні знаменитості, що вбачають у цій справі не тільки майбутнє української освіти, а й майбутнє України. У рамках бенкету відбувається мистецький аукціон, де представлені сучасні митці львівського та київського середовищ.

Кожного травня у Львові коло приятелів УКУ організовує фолк-бал «Перелаз» для створення стипендійного фонду для успішних студентів університету.

Особливу роль в колі друзів УКУ, яке сформувалося за такий короткий термін його життєдіяльності, відіграють його нью-йоркські приятелі, які щороку збираються разом на добродійні обіди, щоб обмінятися думками, подивитися на своє «дитя» й порадитися та допомогти йому розвиватися й крокувати далі.

Ось і цього року 3 листопада, в неділю, о 2-й годині по полудні Комітет приятелів Українського Католицького Університету Великого Нью-Йорку влаштує в Українському домі святковий обід з нагоди 10-ї річниці діяльності на користь УКУ у Львові.

З головною доповіддю виступить новопризначений ректор університету отець Богдан Прах. Серед почесних гостей буде й віце-ректор УКУ, багаторічний в'язень сумління Мирослав Маринівич.

Святковий обід відбудеться за благословенням Преосвященного владика Стенфордської єпархії Павла Хомницького й пароха Української католицької церкви Святого Юра в Нью-Йорку отця Вернарда Панчука.

НЬЮ-ЙОРКСЬКІ ПРИЯТЕЛІ —

Викладачі та студенти УКУ — це одна згуртована родина, об'єднана спільною метою

МІСІЯ

Заснування Українського Католицького Університету (УКУ) в Україні вінчає собою столітні зусилля й прагнення Української Греко-Католицької Церкви та українських науковців створити вищий навчальний заклад, який виростав би на ґрунті християнської духовності, культури та світогляду і став би освітнім та науковим центром загального значення, а також місцем екуменічного діалогу й порозуміння в Україні.

пільства, професіоналів для служіння в Україні та за її межами — в ім'я слави Божої, спільного блага й людської гідності.

Дата заснування:

6 жовтня 1929 року, реорганізований 28 червня 2002-го.

Тип інституції: приватний науковий та навчальний заклад.

Засновник — Фонд Святого Климентія, головою якого обрано Патріарха Любомира (Гузара).

Факультети: філософсько-богословський; гуманітарний; катехитично-педагогічний інститут; Львівська бізнес-школа

Студенти: на загальному відділенні філософсько-богословського факультету та на гуманітарному факультеті вчать юнаки та дівчата, а також монахи та монахині (479 осіб).

У Львівській духовній семінарії навчаються юнаки, кандидати до священства (208 осіб).

ОЛЕСЬ КУЗЬМА,
голова Української Католицької Освітньої Фундації в Північній Америці:

— Під час урочистого обіду гості переглянуть документальний фільм про сьогоднішнє УКУ, який висвітлює його успішний інфраструктурний розвиток за останні три роки: вже споруджено й відкрито сучасні університетські корпуси, зокрема, колегіум, де мешкають 135 студентів і викладачів-кураторів, найновіший академічний будинок, спроектований авторитетною архітектурною фірмою з масачусетського Кембриджу KMW (Kallmann McKinnell & Wood Architects) й адаптований українською компанією УДГ. І такий фрагмент включено до святкової програми не випадково. Таким чином, наші щедрі жертводавці матимуть нагоду побачити на власні очі, що їхні странні кошти і віра впали на благодатний ґрунт.

Колегіум УКУ

УКУ є спадкоємцем і продовжувачем наукової діяльності Греко-Католицької Богословської Академії, створеної в 1928-1929 роках у Львові Митрополитом Андреем Шептицьким та очолюваної її першим ректором владикою Йосифом Сліпим. Після закриття в 1944 році цієї Академії її місію та функції перейняв на себе Український Католицький Університет св. Климентія-Папи в Римі, організований та очолений у 1963 році Митрополитом Йосифом Сліпим. У 1994 році діяльність згаданої Академії було відновлено під назвою «Львівська Богословська Академія» (ЛБА), а в 1998 році остання здобула міжнародну акредитацію.

Український Католицький Університет є відкритою академічною спільнотою, яка живе східнохристиянською традицією й виховує провідників сус-

МИКОЛА ГАЛІВ,
співголова Нью-Йоркського комітету приятелів УКУ:

— Український Католицький Університет у величч, реалізації планів, стараннях і успіхах, свідками яких ми є, — це видимі ознаки Божого Провидіння. Щиро тішуся, що в цьому грандіозному дійстві видимою є й присутність Приятелів УКУ в Нью-Йорку. Всевишній вислухав наші молитви й поблагословив наші щедрі пожертви на кузню богословської науки. Допоможім це Боже провидіння завершити. Студіюючи українська молодь виховується в УКУ на християнських засадах й, будьмо певні, що ці молоді юнаки та дівчата понесуть у народ світло українського християнства.

На вечірньому та заочному відділеннях катехитично-педагогічного інституту навчається 375 студентів.

Наукові структури: 8 науково-дослідних інститутів; найбільша в Україні бібліотека богословської літератури; видавництво наукової та навчальної літератури; комп'ютерний центр із мережею в 120 комп'ютерів та вільним доступом до Інтернету; музей Патріарха Йосифа Сліпого.

Конфесійна приналежність: університет постав із традиції богословської освіти Київської Церкви, відкритої як до східного, так і західного богослов'я. УКУ є спадкоємцем Греко-Католицької Богословської Академії, яку заснував у Львові Митрополит Андрей (Шептицький), та Українського Католицького Університету, який заснував у Римі Патріарх Йосиф (Сліпий).

Відкритий до представників усіх церков і конфесій. Тут навчаються і викладають греко-католики, православні, римо-католики, протестанти та юдеї.

Професорський склад:

105 викладачів, з них 40 з науковими ступенями доктора чи кандидата наук. Щороку на виклади до УКУ приїжджає близько 40 гостей-професорів з університетів Західної Європи, США, Канади та Австралії.

Відношення кількості викладачів до кількості студентів на денному відділенні — 1 до 3.

Пріоритети: ґрунтовна гуманітарна освіта, соціальна орієнтація навчального процесу, духовний вимір освіти.

Ректор: отець Богдан Прах
Президент: владика Борис Гудзяк

УКУ: 10 РОКІВ РАЗОМ

ВЛАДИКА БОРИС ҐУДЗЯК: «КОЛИ РОЗУМ БЕЗ ДОБРОТИ...»

— Що нового зможе сказати УКУ під цим оглядом і яким буде його внесок у скарбницю української вищої освіти?

— Одне з фундаментальних завдань, яке ставить перед собою УКУ, полягає у збагаченні академічного дискурсу новими перспективами, в постійному піднятті рівня дискусії, її компетентності та відкритості учасників до діалогу. Дійсність багатогранна, як багатогранні й підходи людини, яка намагається її пізнати. Якщо взяти для прикладу людську історію, було б спрощенням бачити в ній лише послідовність політичних подій, економічних змін чи військових катаклізмів. Людська історія віддзеркалює все багатство людського життя. Це також історія релігійних та мистецьких пошуків, історія ідей та історія культури. УКУ шукатиме свою нішу у вивченні людини та її світу, світу її культури і таким чином робитиме свій внесок у багатовимірний образ буття, яким є людина.

Владика Борис Ґудзяк – президент Українського Католицького Університету

Владика Борис Ґудзяк – президент Українського Католицького Університету

— Ще недавно питання «Яке остаточне призначення людського життя?», «Чи може людина спілкуватися з Богом?», «У чому полягає таке богоспілкування?», «Які зміни воно приносить з собою у життя людини?» були вилучені з життя української освіти та науки. Така обструкція не лише маргіналізувала богословський пошук, штовхаючи його у крайнощі обскурантизму та фундаменталізму, а й робила «ведмежу послугу» самим наукам. Вона позбавляла їх співрозмовника, у відкритому діалозі з яким ці науки могли б прийняти у свою парадигму мислення специфічно етичну перспективу, стаючи в якомусь аксіологічному сенсі справді «гуманітарними» науками. Подобається це комусь чи ні, але «розум без доброти часто є деструктивним і небезпечним» (Кардинал Поль Пупар).

— Один із викликів, який постає перед УКУ, полягає в необхідності творчо відроджувати міждисциплінарний характер вищої освіти. Потреба у міждисциплінарних студіях народжується із прагнення переосмислити та глибше пізнати значення людського існування, суті та покликання людини. Справжнім науковцем стає той, хто в своїх наукових пошуках мотивується не тільки бажанням збагнути логіку досліджуваного феномену, а й усвідомлює момент служіння. Іншому, присутній у його діяльності. Добрим прикладом у цьому контексті послужить біоетика, яка є намаганням поглянути на цілий ряд медичних категорій, процесів та фактів з перспективи моралі, а отже осмислює моральну значущість біологічних та медичних досліджень і практик і тим самим окреслює межі, переступивши

які науковець відкидає принцип служіння та чинить насильство над гідністю людини.

— «Пізнайте правду, і правда визволить вас». Завданням УКУ має стати постійне свідчення про нерозривність зв'язку між служінням правді та свободою людини. Науковий пошук, вільний від засилля прагматичних міркувань та ідеологічних ма-

БОГДАН ГАВРИЛИШИН,
доктор філософії та економіки, член НАНУ:

— Я надзвичайно вражений, як цей кампус розбудовується. Я бачив, як все це тут, у Львові, починалося і думаю, що отець-ректор зробив справді великі чуда.

Вважаю УКУ сучасним університетом з талановитими викладачами і різноманітними освітніми програмами. Тут навчають не тільки теології, а й усіх предметів, які потрібні людям широкої культури, при цьому релігійним та українським патріотам. Динаміка розвитку Університету просто вражає. Отож, я радий бути причетним до його розбудови.

ніпуляцій, може залишатися самим собою лише тоді, коли його кінцевою метою буде пізнання правди та служіння людині на підставі визнання святості її життя та поваги до її особової гідності. Діяльність УКУ має відповісти на виклик постмодерну з його Пілатовим запитанням «Що таке істина?». УКУ хотів би запропонувати альтернативну постановку цього питання, персоналістичний пошук відповіді на нього, який відштовхується від глибокої інтуїції, що істина у найважливіших речах – це не «щось», а «Хтось».

— Одне з основних своїх завдань УКУ вбачає у поширенні християнської етики праці та навчання. Це означає не лише безкомпромісну боротьбу з усіма формами зловживань в освіті та навчанні, а передусім наповнення навчання та майбутньої праці своїх студентів духом служіння та солідарності. Ми хочемо, щоб наші працівники й студенти мали постійну нагоду пережити досвід служіння Богові та людині, а тому навчальна й наукова діяльність УКУ завжди матиме практично-пасторальний та соціальний виміри. Ми хочемо, щоб питання, на які студент УКУ даватиме відповіді протягом свого навчання, були не лише теоретичними питаннями його викладачів, а постійно набирали екзистенційного звучання та були питаннями з глибини самого життя. Ми хочемо, щоб досвід українських мучеників, серед яких є колишні викладачі та студенти довоєнної Львівської Богословської Академії, скріплював і надихав усіх причетних до життя УКУ людей на подвиг жертвового служіння своїм ближнім.

— Ми бачимо своє завдання також у тому, щоб у стінах УКУ відчули радість повноцінного життя та самореалізації людини з особливими потребами, обділені увагою суспільства. Університет радо вітатиме серед своїх студентів усіх, хто, незважаючи на важку хворобу чи каліцтво, відкриватиме в собі покликання до академічної діяльності. Ми ніколи не вважатимемо нашу діяльність успішною, якщо вона вимірюватиметься лише кількістю наукових відкриттів чи публікацій, професійністю персоналу чи

високим рейтингом університету.

Успішною вона стане в наших очах лише тоді, коли одночасно з поступом в академічній сфері зростатиме внесок Університету у віру, духовне життя та моральність кожного члена університетської спільноти, а через них і в цілому нашого народу.

ЯК ДОПОМОГТИ УКУ?

Дуже просто. Кожна Ваша навіть невелика пожертва є важливим знаком Вашої довіри й підтримки діяльності нашої академічної спільноти. Ваша моральна, матеріальна та духовна підтримка надає нам силу невпинно йти уперед і вже сьогодні творити майбутнє.

Підтримати УКУ можна у різноманітний спосіб: скласти грошову пожертву, внести Університет у свій заповіт, пожертвувати твори мистецтва чи колекції книг, стати волонтером для праці в університеті.

Кожен спосіб підтримки в УКУ цінується й вшановується належною подякою та пам'яттю про жертводавця.

Скласти свою грошову пожертву на діяльність Українського Католицького Університету можна також, скориставшись можливістю пожертви електронним способом (on-line), або переказавши кошти на відповідні банківські рахунки. Для цього завітайте на інтернет-сторінку університету: www.ucu.edu.ua

Або найпростіше – взяти участь у добродійному обіді, який відбудеться

3 листопада, в неділю, в Українському домі в Нью-Йорку. Ласкаво просимо!

Welcome!

АДРІАН СЛИВОЦЬКИЙ,
меценат, партнер компанії Oliver Wyman, США:

— Чому я є меценатом УКУ?

Коли говоримо про релігію чи про Церкву, то ключовим словом є «молитва», а коли про бізнес – то «праця». В УКУ поєднуються обидва слова – молитва і праця, етично з практичним. Цей університет дає своїм студентам і навчання, і освіту, і також здатність бути ефективними у бізнесовому й практичному світі. Серед найкращих університетів Америки є кілька католицьких – Джорджтаун, Нотр-Дам, Дейтон... Я вірю, що УКУ буде першим з кількох приватно фінансованих університетів, які цілковито змінять перспективи української економіки.

Для успішного бізнесмена чи підприємця найбільша потреба з перспективи 10-30 років є не просто талант, а високо вишколений талант, якому можна довіряти. 100 років тому кілька американських багатіїв створили цю перспективу. Чи ми в Україні маємо десяток чи два десятки людей, що мають ресурси і розуміння того, що ми можемо витворити унікальну мережу приватно фінансованих університетів, які будуть давати нам користь не через десятиліття, а все наступного століття, як це сталося в Америці?

Чому я є меценатом УКУ? Бо для мене це дуже ясний шлях, не тільки до покращення господарства, поліпшення економіки, а й до поліпшення нашого відносного статусу щодо інших господарств, інших конкурентів світового ринку...

РЕЗОНАНС

Дорогі читачі!

Ми продовжуємо дискусію, яка розгорнулася в нашій громаді після публікації в «Новій газеті» статті «Наша совість і гроші Фірташа». На жаль, за браком газетної площі ми не можемо вмістити всі відгуки на цю статтю, а тому обмежуємося лише кількома з них. У наступному числі «НГ» ми плануємо підвести ризик під цією дискусією, яка висвітлює дві позиції, два погляди на людські цінності, дві життєві філософії. Якщо лаконічно передати сутність кожної з них, то перша означається приповідкою «Гроші не пахнуть», а друга – «Не все в світі купується і не все продається».

Редакція «НГ» щиро дякує всім учасникам дискусії, всім небайдужим читачам, які відгукнулися на цю публікацію.

Недавня пожертва відомого українського олігарха Дмитра Фірташа в сумі 2,5 мільйона доларів на побудову пам'ятника жертвам Голодомору у Вашингтоні викликала пристрасну дискусію між двома таборами, які представляють дуже відмінні точки зору. Сама дискусія надала жертводавцеві відносно дешеву популярність, у якій остаточно залишились для неукраїнського світу та в історії майбутніх поколінь тільки одне – Дмитро Фірташ збудував пам'ятник жертвам Голодомору у Вашингтоні. Отже ж, користь для пана Фірташа з цього приводу однозначна.

Правда, є й користь для шляхетної мети вшанування пам'яті жертв Голодомору у столиці найважливішої під оглядом політичного впливу держави в світі. Цю користь з піднесенням, хоча й наївно сприйняла певна частина громади, зокрема ті, які передусім займалися цією справою в рамках УККА чи Крайового комітету побудови меморіалу.

Багато з нас взяли вихвалювати під небеса самого жертводавця і навіть підключили до цього президента Януковича – мовляв, без Фірташа та Януковича ця справа не пішла б. У цій безмірній, а навіть рабській хвальній дійшло до абсурду. Одна справа проголосити, звідки прийшли гроші, навіть формально подякувати, а друга – це прославляти Фірташа, включно з порівнянням його з апостолом Павлом, хоча, правда, у ролі грішника.

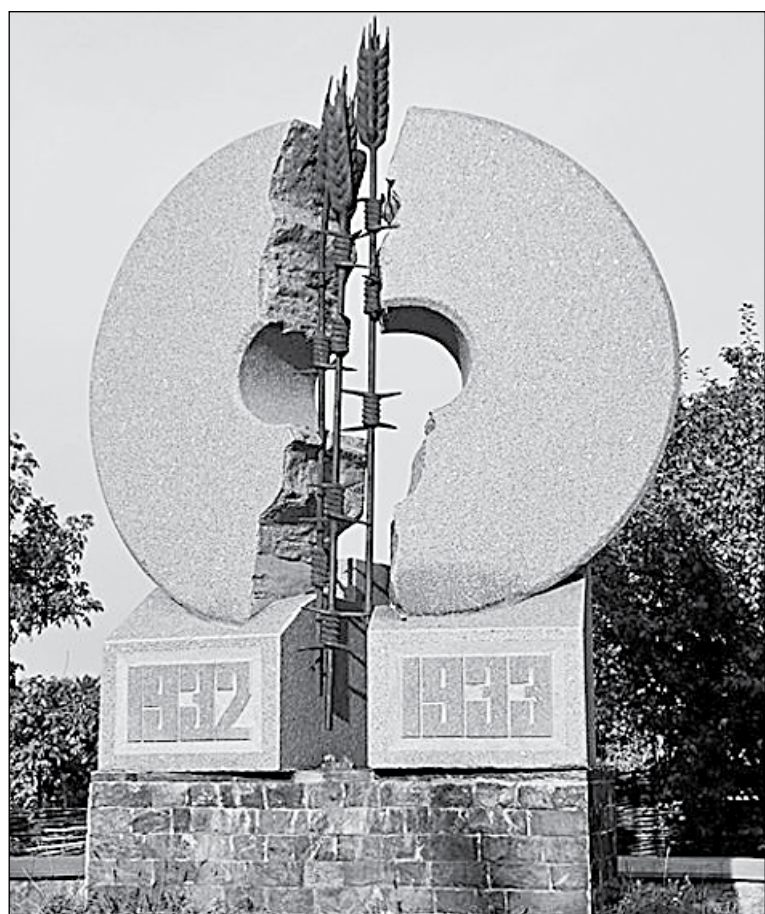
З другого боку, з'явилася екстремальна лайка на адресу УККА та Крайового комітету побудови меморіалу – мовляв, чому комітет прийняв брудні, а то й криваві гроші Фірташа, адже ж ці гроші заляють пам'ять жертв Голодомору.

Невже ж не можна було ці гроші зібрати в громаді, або подбати, щоб їх було виділено з державного бюджету України? Цікаво одначе, що ніде в аргументації цієї сторони немає закликів повернути гроші назад.

Відносно нові шанувальники Дмитра Фірташа при найважчих нападках на їхню аргументацію прийняли відносну макіавельську поставу, що кінець у цьому випадку освячує наміри. При цьому старші шанувальники Фірташа покликалися на приклад Українського Католицького Університету, який прийняв гроші Фірташа раніше, вказуючи, скільки добра це зробило чи зробить для розвитку української католицької науки. Це дуже складне й загадкове питання і не під мою силу далекого бачення. Прихильники дару Фірташа покликалися також на історію США XIX-XX століття, коли люди, які заробили великі статки загадковими (неетичними) або прямо бандитськими способами, тими статками пізніше диспонували так, що й зробили чимало добра. Як приклад, наводяться імена Карнегі, Мелона, Рокфеллера, Вандербільта, Кеннеді та інших. Це теж сумнівний аргумент, оскільки чимало в історії США не повинно служити прикладом до наслідування, наприклад, невірництво, сегрегація, а навіть

України, щоб поставити пам'ятник жертвам Голодомору. Виділення було не для української громадськості в США, це мала зробити Українська держава. Але ця справа затягнулась. Не зробили цього ані Ющенко, ані Янукович. Треба було чорта, щоб у цьому допоміг. Чорт зробив це не тому, що раптом перетворився на ангела, а задля власної користі. Отож, не робимо з чорта ангела. Коли б остаточно не вдалось такий пам'ятник поставити, сором був би для держави, яку в 2005-2010 роках представляв Віктор Ющенко, а від 2010-го й дотепер представляє Віктор Янукович. Один і другий змогли б легко знайти необхідні кошти, до речі навіть власні, награвовані в народі. З того мафіозного кола Ганна Герман зрозуміла потребу діяти. Адже вона теж у тому колі. Їй переконала Януковича й Фірташа. Від кого гроші прийшли, несуттєво. Всі вони – народні.

Гроші Дмитра Фірташа – це гроші, які він безсовісно вкрав в Української держави та українського народу через Росукренерго та інші махінації. Нехай нам здається, що він зі свого великого загарбаного статку віддав Україні 2,5 мільйона доларів, а Україна ці гроші передала на побудову пам'ятника. Дмитру Фірташу, Ганні Герман чи

Пам'ятник жертвам Голодомору-геноциду 1932-1933 років у Вишгороді (Київська область)

БОЛИТЬ!

Продовження дискусії навколо статті «Наша совість і гроші Фірташа»

Лубни, Полтавська область

сьогоднішні сімнадцять трильйонів доларів заборгованості.

І ось з такої широкої дискусії найбільше скористався Дмитро Фірташ і то відносно дешевим способом. Заробив неетично, а то й протизаконно мільярд доларів, віддав на добродійні цілі кілька мільйонів і то не анонімно, а з великим розголосом, і раптом перетворився на великого мецената, а то й героя з великою групою шанувальників.

Не маю бажання входити в цю дискусію. Хотів би просто її припинити. Але справа дуже важлива, бо необхідно-таки поставити пам'ятник жертвам Голодомору у Вашингтоні.

Моє бачення дуже просте. Закон Конгресу США, підписаний ще Президентом Джорджем Бушем-молодшим з вигасаючим терміном, виділив місце у Вашингтоні для

Віктору Януковичу тут не належить жодної похвали, а тим більше пошани. Фірташ просто віддав малу частину того, що вкрав і при тому значно себе реабілітував серед наївних українців та чужинців, для кого він став раптом великим меценатом.

Для тих, які критикують громаду за те, що вона прийняла ці гроші, відповідь одна – це гроші не Фірташа, а України. Ці гроші були брудними доти, доки вони були в руках Фірташа. Вони очистилися, коли їх було повернено українському народові, щоби вшанувати наших загиблих від штучного голоду предків. От і все. Будуймо пам'ятник нашим загиблим предкам! Вшановуймо жертв Голодомору, а не Фірташа чи Януковича!

**Аскольд Лозинський
Нью-Йорк**

* * *

Дорогий редакторе «Нової газети»!

З особливою увагою прочитав Вашу цікаву статтю під назвою «Наша совість і гроші Фірташа», написану майстерно й на найвищій ноті. Моя думка, мабуть, Вас не здивує, бо я її Вам висловив особисто безпосередньо, не знаючи, що на тему олігархів з'явиться Ваша стаття на шпальтах редакційної «Нової газети».

Тоді я Вам на ходу сказав, що явище олігархів в Україні не є новим, воно було в минулому, але тоді вони не називались олігархами, а поміщиками, магнатами, багатіями, а за радянських часів їх називали буржуями. Пригадую собі, такий комуністичний віршик, в якому йшлося саме про цих буржуїв – всіх панів до дна ями, буржуїв за буржуями будем, будем бити...

Тими буржуями були українські поміщики, магнати, маєтні люди такі, як Безбородьки, Галагани, Кочубеї, Ханенки, Розумовські, Скоропадські, Милорадовичі, Чикаленки... Ми не знаємо, як вони в той час стали «олігархами», але вони були тими, що в ті незavidні й безпросвітні часи для України своїми статками підтримували й самі несли і творили українське економічне, літературне і культурне життя.

Сьогодні такі багаті люди в Україні називаються олігархами. Як вони ними стали, точно не знаємо, тільки здогадуємось. Мабуть, у більшості нечесно, хоч знову-таки це є тільки

наше припущення. Назалежно від того, чи нам це подобається, чи ні, вони є й ніде не подінуться. Це незаперечний факт. Вони не зникнуть, і з ними нам треба жити. Немає ані підстав, ані сили їх позбутись. Кажуть, що вони шахраї, корупціонери, злодії і т.ін. Правду кажучи, ніде не читав, як вони стали багатими людьми. Варто пригадати, що в радянських часах щось вкрати від держави, скажімо, в колгоспі чи заводі не вважалося чимось аморальним. Якщо не помиляюся, було навіть таке неписане правило: не вкрадеш – не виживеш. Тоді не було й мови про сумління. У цьому ж ключі можна розглядати й олігархію в Україні.

Пригадую собі, колишній прем'єр-міністр України Павло Лазаренко, будучи на відвідинах у США, мав зустріч з українською громадою в Українському народному домі в Нью-Йорку. Я мав нагоду поставити йому запитання – як так сталося, що за радянських часів, згідно з комуністичною ідеологією, всі були рівні, себто не було ані багатих, ані ні бідних, а як тільки розпався Радянський Союз, стало раптом багато багатіїв? П. Лазаренко дослівно відповів так: «Це добре, треба, щоб таких було ще більше».

На жаль, П. Лазаренко був одним з дуже багатих людей, але свої «брудні» гроші, понад двісті мільйонів доларів, згідно з повідомленнями преси, поклав у різні банки поза Україною. Лазаренко не був самотнім з олігархів, що тримали й далі тримають великі суми гро-

шей поза межами України. Відомі й невідомі олігархи купують вілли на багатих курортах і підтримують таким чином не українську економіку. Очевидно, на жаль, Україна з тих грошей не користується.

У той же час українська державна скарбниця не може собі дозволити кілька мільйонів доларів, щоб завершити побудову пам'ятника жертвам Голодомору у Вашингтоні, запланованого ще за часів президента Віктора Ющенка.

Постає питання: що є кращим для України і взагалі для української справи – приклад Павла Лазаренка і йому подібних, які в суворій таємниці тримають гроші у різних банках і купують розкішні вілли поза Україною, чи приклад Дмитра Фірташа, який легально створив свою фундацію й дає гроші на різні корисні українські й неукраїнські цілі? У цьому ключі, як мені відомо, одержав допомогу Кембріджський університет, Український Католицький Університет і останньо два з половиною мільйона доларів комітет, що займається побудовою меморіалу у Вашингтоні. Яка є інша альтернатива?

Пане редакторе, чи Ви думаєте, що було б краще, якби Дмитро Фірташ, зробив так, як Павло Лазаренко? Я не збираюсь боронити Д. Фірташа, зрештою, він мого захисту не потребує, але на мою скромну думку, він діє розумно. Виглядає мені, що Фірташ без закінченої вищої освіти виявився здібним й успішним бизнесменом. Пригадуєте, як він у Копенгагенському суді виграв справу за газ з урядом України?

Крім цього, є олігархи, які в такий чи інший спосіб вписуються в українське життя. Відомо, що Віктор Пінчук, наприклад, влаштовує в Ялті міжнародні конференції «YES», спонсорує мистецькі виставки. Деякі олігархи спонсують українську пресу й українське політичне та культурне життя. Така є незаперечна дійсність в Україні. Поки що, не видно жодних ані прогнозів, ані сил, які вказували б на зміну цієї ситуації.

На жаль, Україна не є однозначна. Ще доведеться багато чого зробити, щоб у ній запрацювала національна ідея. Колишній президент Леонід Кучма дорікав першому президенту Леонідові Кравчуку, що «національна ідея не спрацювала». Він добре знав і бачив ситуацію і тому свою написану цінну працю назвав дуже вдало: «Україна не Росія». До президента Росії Володимира Путіна ця істина не дійшла, бо він весь час повторює, що росіяни й українці – це один народ. В Україні є ще сили, які засуджують тих, що боролись за незалежність України в лавах ОУН і УПА і називають Бандеру, який нікого не вбивав, злочинцем, а Сталіну, який знищив мільйони українців, ставлять пам'ятники.

Шаную погляд редактора В.Лабунського, але повністю незгідний з ним у справі щодо пожежертви Д. Фірташа на пам'ятник Голодомору у Вашингтоні. На мою скромну думку, Д.Фірташу належить подяка за те, що він дав, якщо навіть й «украдені» гроші, на українську мету. Ми і Д. Фірташ миномосся, а пам'ятник у Вашингтоні стоятиме й промовлятиме до людей правду про мільйони замордованих штучним голодом українців. Така моя думка.

**Микола Галів
Нью-Йорк**

* * *

Шановна редакція!

З цікавістю і болем у серці прочитав у двох останніх випусках «Нової газети» статтю Валентина Лабунського «Наша совість і гроші Фірташа» та відгуки на неї. Спочатку не хотів втрутатися в цю дискусію, але потім не витерпів і вирішив написати, бо мої рідні й близькі з Харківщини також десятками лягли в сиру землю від штучного голоду 1932-1933 років.

Читав я деякі відгуки й упізнавав у них тих, хто жодного дня не жив ані в Советському Союзі, ані в постсоветській Україні, але все знають, все давно розставили по полицях і роздають з Америки поради й вказівки. От би поїхати їм в Україну та й пожити там у тілі українського народу – на 100 доларів пенсії на місяць! Отоді б вони інакше дивилися і на Фірташа, і на інших олігархів.

Одеса

У своїх відгуках на статтю В.Лабунського вони пишуть, що в Америці теж мільяртери були злодіями, і при цьому називають прізвища Рокфеллерів, Вандербільтів, Морганів, Кеннеді... Але, по-перше, всі вони народилися в багатих родинах, дістали блискучу освіту й бодай первісний капітал отримали в спадщину. А ті, хто сам вибився, то вибився не злодієм, а своєю головою й руками, як, наприклад, Білл Гейтс чи Стів Джобс. А в Україні ці так звані олігархи – це ж або відверті бандюки, як Р.Ахметов, або злодії-аферисти, як Д.Фірташ. Вони не мають жодної освіти, а гроші «наварили» за лічені роки з нічого, користуючись розвалом Радянського Союзу й повною анархією та хаосом. До 1991 року все належало всім, а потім найхитріші й найпідліші привласнили все це «спільне» собі. І таких людей деякі з тутешніх українців називають тепер Олексамі Довбушами й Робін Гудами. Більшого цинізму важко й вигадати.

Ахметов в 90-ті роки роз'їжджав Донбасом у замизганому спортивному костюмі з пістолетами в кишенях і бейсбольною бітою в руці, фізично знищуючи усіх, хто стояв на дорозі й заважав йому ставати долларовим мільярдером. Помиляється той, хто вважає, що Дмитро Фірташ, який з неосвіченого пожежника раптом став мільярдером, не такий. У нього також руки в крові. «Трудові» біографії цього газового шахрая та його колишнього «сило-

вого менеджера», також олігарха Валерія Хорошковського супроводжують трупи, трупи й трупи. Михайло Коломієць, Євген Плужников, Віктор Федоров – це тільки три прізвища, які на слуху, в довгелезному списку жертв цих кривавих олігархів. Одного факту партнерства Фірташа з міжнародним кримінальним злочинцем Сєвою Могілевичем (один з ватажків російської мафії, знаходиться в розшуку 4-х країн світу, входить до десятки найбільш розшукуваних FBI злочинців) достатньо, щоб зрозуміти, що це за «фрукт». До речі, зверніть увагу: він завжди пропонує свої награвовані мільярди першим особам в Україні – спочатку був фінансовим спонсором родини Ющенків, тепер – Януковичів. Саме через наближеність до «першого тіла» він збільшує свої статки в десятки разів. Бо дає, скажімо, мільйон, а пізніше він повертається йому десятками мільйонів.

Село Черкаська Лозова, Дергачівський район, Харківська область

Мало хто знає, що посередником у справі фінансування побудови меморіалу жертвам Голодомору у Вашингтоні виступила одіозна Ганя Герман. Уже одного цього факту достатньо, щоб усі переказані Фірташем гроші негайно повернути назад. Адже Ганя Герман (вона ж Галя Стеців, вона ж довголітній агент КГБ під кличкою Тереза) – це символ зрадництва й підступності, такий самий, як полковник Нос, який провів російських солдатів графа Меншикова через таємний підземний хід до обложених у Батуринській фортеці українців, аби вчинити над ними криваву розправу, вирізавши все населення Батурина, включно з вагітними жінками й немовлятами.

Дивує реакція деяких українців, які давно живуть у США, на моральні аргументи в цій справі. Вони навіть не розуміють, про що йдеться. Довгі роки, прожиті в світі, де все купується й усе продається, вбили в них ті рецептори, які відповідають за моральність. Гроші понад усе. Але є в світі речі, дорожчі за гроші. Це наша совість і наша пам'ять. І мені, як нащадку жертв Голодомору, не хочеться, щоб в американській столиці постав їм пам'ятник, збудований на брудні й криваві гроші Дмитра Фірташа. Це буде не даниною пам'яті, а вишуканою наругою над нею.

**З повагою,
Григорій Ковтун
Бруклін**

* * *

Два конфлікти інтересів випливають з цієї пожежертви. Перший полягає в тому, що пан Фірташ – близький соратник президента Віктора Януковича, який навесні 2010 року, всього лише кілька місяців після приходу до влади, перекреслив старання своїх трьох попередників, прийнявши позицію Росії стосовно Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Нагадаю, що цей крок був реакцією на дуже контрверсійний відкритий лист у серпні 2009-го року президента Росії Дмитрія Медведева до президента України Віктора Ющенка із закликом припинення Києвом претензій щодо сталінського цілювого винищення українців під час геноциду 1932-1933 років. Таким чином, з 2010 року Янукович і президент Росії Володимир Путін мають однакові погляди на Голодомор, що він, мовляв, охо-

зовому посереднику, що належить Д. Фірташу. OstChem придбає 5 мільярдів кубометрів природного газу для зберігання за ціною приблизно \$260 за тисячу кубометрів. З 2009 року, згідно з газовим контрактом, Україна має одну з найвищих розцінок на газ у Європі, і Росії відмовилася змінювати умови цього контракту. Минувлого року Україна почала імпортувати дешевший російський газ з Німеччини та Центральної Європи.

Два попередні посередники пана Фірташа були Eural-транс газ (2002-2004 рр.) та Росукренерго (2004-2009 рр.), які закривали з прем'єр-міністром Юлією Тимошенко останній газовий договір у січні 2009 року. Договір, який ліг в основу кримінального звинувачення й призову до ув'язнення Ю.Тимошенко у жовтні 2011 року. Її справа стала причиною для західних урядів та міжнародних організацій зробити висновок про українське судочинство як вибіркове. Тепер її звільнення стоїть однією з найголовніших умов підписання в листопаді у Вільнюсі угоди з ЄС про асоціацію та зону вільної торгівлі.

Пан Фірташа визнав під час зустрічі з послом США Вільямом Тейлором у грудні 2008 року, що він «підтримуватиме арешт Тимошенко, тому що підписувати такий контракт рівнозначно найвищою зрадою». Він також сказав при зустрічі з послом Тейлором, що підтримував входження у газовий бізнес в 1990-ті роки боса російської мафії Семена Могілевича (джерело – www.wikileaks.org). При тому, що Семен Могілевич та його напарник Ігор Фішерман входять до списку десятки ФБР найбільш розшукуваних злочинців (The FBI top ten wanted list). ФБР звинувачує Могілевича та його соратників у відмиванні десяти мільярдів доларів через Bank of New York, крадіжку \$1,2 млрд. кредиту у Світовому банку і шахрайстві на \$150 млн. на фондовій біржі Торонто.

Іншим джерелом фінансування цих проектів, близьких до сердець патріотичних українців, є прибуток від розширення бізнес-імперії Фірташа з 2010 року, яка встановила монополію в хімічній промисловості. Йдеться, зокрема, про завод хімічних добрив у Северодонецьку «Азот», де умови праці стали подібними до в'язничних і до працівників ставляться не краще, ніж до гарматного м'яса. «Сьогодні «Азот» є в'язницею за колючим дротом, – кажуть робітники. – Ми отримуємо копійки в порівнянні з багатьма менш прибутковими заводами в Донбасі». Середня платня тут становить 3000 гривень (\$375) на місяць при немилосердно важкій і шкідливій праці. Невже пам'ятник Голодомору у Вашингтоні буде побудовано на спинах цих експлуатованих робітників?!

Фактично підтримка Фірташа позбавлення волі Ю.Тимошенко, тісні зв'язки з російською мафією й російськими лідерами працюють проти європейської інтеграції України і, отже, діють проти політики українських організацій у США та Канаді. Таким чином, постає питання: чому українська діаспора повинна бути вдячна за таку пожежертву?

**Тарас Кузьо,
політолог
Канада**

Повідомляється, що «Газпром» постачатиме газ за зниженою ціною OstChem Holding – новому га-

АМЕРИКА І МИ

З метою відповісти на винесене в заголовок запитання 12 жовтня в приміщенні Державницького фронту в Нью-Йорку відбувся семінар, влаштований Фондацією Українського Вільного університету (УВУ). Його проведення було задумано для того, щоб допомогти українським учням випускних класів середніх шкіл та їхнім батькам у виборі університетів і коледжів, підготовки вступних анкет та правильного пошуку джерел фінансування вищих студій. До участі в семінарі було запрошено фахівця з більш як 40-річним стажем викладання в американських університетах доктора Мирослава Кия, одного з віце-президентів Барклейс-банку доктора Ладу Кий та члена Ради директорів і головного фінансового референта кредитівки «Самопоміч» (Нью-Йорк) магістра Богдана Савицького. Вів семінар голова Фондації УВУ адвокат Аскольд Лозинський.

Спеціальне видання Times Higher Education опублікувало черговий рейтинг найкращих світових вищих навчальних закладів, у першій сотні якого американські коледжі й університети отримали 46 місць, в тому числі й перше. Його посів приватний Каліфорнійський технологічний інститут, розташований у Пасадені. Концентрація американських коледжів та університетів особливо велика в першій двадцятці, де їх налічується 15. Серед них такі відомі, як Гарвардський, Стенфордський, Принстонський, Єльський, Колумбійський, Пенсильванський і Корнельський університети, а також Массачусетський технологічний інститут (MIT). За винятком MIT і Стенфорду, всі перелічені навчальні заклади є учасниками найпрестижнішого в США об'єднання приватних університетів «Ліга плюща» (Ivy League), до якої входять також розміщені в рейтингу трохи нижче Браунівський університет та Дартмутський

коледж. При цьому державні вищі навчальні заклади в першій двадцятці представлено лише Каліфорнійськими університетами в Берклі й Лос-Анджелесі, а також Мічиганським університетом.

Зазвичай, різниця між приватними й державними університетами й коледжами в США зводиться до джерел фінансування: перші живуть за рахунок приватних пожертв, а також інвестиційних прибутків від використання засобів спеціального університетського фонду (endowment), другі – за рахунок державних субсидій (в основному на рівні штатів) і прибутків від комерційної діяльності, не пов'язаної з основними навчальними програмами. Плату за навчання зі студентів беруть й перші, й другі, однак, як правило, освіта в приватних вищих навчальних закладах дорожча, ніж у державних.

Під час семінару, організованого Фондацією Українського Вільного університету (УВУ) в Нью-Йорку

ЯК ВСТУПИТИ ДО ГАРВАРДУ?

У середньому рік навчання на бакалавріаті в приватних університетах обходиться в 40 тисяч доларів без урахування всіх інших витрат. Так, у Гарварді в 2013-2014 навчальному році ця сума становить майже 39 тисяч доларів, в Принстоні та Єлі зі студентів вимагатимуть по 42 тисячі доларів, в Чиказькому й Пенсильванському університетах, а також в університетах Дюка й Джона Гопкінса – по 45 тисяч. З урахуванням мешкання в гуртожитку та інших поточних витрат середній рахунок за рік становитиме приблизно 60 тисяч доларів. У підсумку за весь чотирирічний курс студенти, котрі живуть при університетах, змушені будуть у середньому заплатити 240 тисяч доларів. Виняток становить Колумбійський університет, вартість року навчання в якому без будь-яких доплат може сягати 70 тисяч доларів, а диплома бакалавра – 280 тисяч доларів.

У державних університетах плата за навчання в кілька разів менша. Рік навчання без усіх інших витрат в каліфорнійських університетах в Берклі й Лос-Анджелесі становить 16,8 тисячі й 12,7 тисячі доларів відповідно. З урахуванням проживання на місці студентам доведеться заплатити по 22,8 тисячі й 23,7 тисячі доларів за рік і більше 90 тисяч доларів за весь курс бакалавріату. Дещо інша ситуація в Мічиганському університеті: рік навчання (без плати за житло) для мешканців штату в середньому коштуватиме 7 тисяч доларів, тоді як для приїжджих з інших штатів – від 12 до 20 тисяч доларів, в залежності від факультету. Таким чином, вартість диплома бакалавра в цьому університеті знаходиться в межах від 28 до 80 тисяч доларів.

Подібна різниця в цінах спостерігається й на магістерських курсах, термін навчання на яких звичайно не перевищує одного року. В середньому приватні уні-

верситети беруть з магістрантів по 40-50 тисяч доларів за одне тільки навчання й до 126 тисяч доларів – за навчання разом з проживанням. У державних університетах вартість магістерського диплому (без житла) становить 11-20 тисяч доларів. На семінарі, організованому Фондацією УВУ, доктор Лада Кий зазначала, що такі суми беруться з тих, які вперше приходять до університету з інших навчальних закладів. Для тих же, хто провчився весь бакалавріат, існує ціла система всіляких фінансових пільг.

Очевидно, що наведені вище витрати не по кишені багатьом з нас. Однак у більшості університетів переконують, що можливість вступити до них й отримати вищу освіту абсолютно не залежить від матеріальних статків абітурієнтів. Якщо у вступаючих явно не вистає грошей, їм можуть надати різноманітного виду матеріальну допомогу. Передусім, йдеться про стипендії й гранти, причому якщо перші зазвичай надаються приватними університетами, котрі беруть кошти з власних фондів, то другі, як правило, видає федеральний уряд по лінії міністерства освіти.

В багатьох вищих навчальних закладах, наприклад, в Гарварді, стипендіями, які компенсують нестачу коштів, обіцяють забезпечити всіх студентів. Як видно з фінансового звіту університету за 2011-2012 рік, з 1,1 мільярда доларів, витрачених студентами на навчання, проживання й харчування, університет оплатив 357 мільйонів доларів, або 31,5 відсотка. В Принстоні стверджують, що минулого навчального року матеріальну допомогу отримали майже 60 відсотків студентів, причому середній розмір виплат становить приблизно 40 тисяч доларів. Єльський університет виплачував стипендії й гранти 57 відсоткам студентів, в середньому по 35,5 тисячі доларів. В

університеті Джона Гопкінса ці показники становили 48 відсотків та 33,1 тисячі доларів. Подібна ситуація спостерігається і в державних університетах.

Утім, найчастіше грантів і стипендій студентам все ж не вистає, тому багато з них змушені брати так звані студентські позички (student loans). Про ці кредити розповів на семінарі Богдан Савицький. Вони діляться на дві основні категорії – федеральні й приватні. Доступні зазвичай обидві, незалежно від того йдеться про державний університет чи приватний. Однак, якщо приватні позички видає спеціалізована фінансова організація, котру студенти змушені шукати самостійно, то федеральні надає міністерство освіти США, котре розподіляє відповідний бюджет між університетами, які беруть участь у програмі. Студенти державних університетів, окрім того, можуть розраховувати також на кредити, які надає влада штату. Федеральні позички й кредити по лінії штатів відрізняються від приватних м'якшими умовами: держава пропонує більш низьку ставку, котра протягом навчання може бути взагалі нульовою, а також дозволить приступити до повернення боргу тільки після випуску з університету.

Питання доступності освітніх позичок вважається одним з найбільш важливих для американських студентів: через стрімке зростання вартості навчання позичати гроші змушені дедалі більше американських сімей. За різними даними, з 1980-х років ціна за навчання в середньому виросла в 4,5 раза (за іншими джерелами, навіть у сім разів), що набагато випереджає темпи зростання інфляції. На цьому тлі полегшення умов кредитування стало однією з основних передвиборчих обіцянок президента США Барака Обами.

У березні 2010 року Обама підписав закон, покликаний

пом'якшити умови надання федеральних освітніх позичок. У відповідності з ним, банки, які виступають посередниками при видачі позичок, позбулися права на комісійні, а звільнені кошти було пущено на збільшення розмірів кредитів. Для деяких видів позичок максимальну суму платежів було обмежено 10 відсотками від поточного прибутку – замість попередніх 15-ти. Окрім того, за цими ж видами позичок з 25 років до 20 було скорочено термін, після якого студенту-позичальнику списують всю несплачену заборгованість. А в разі, якщо випускник іде працювати в суспільно значущі структури (лікарні, збройні сили), цей термін обмежується 10 роками.

Про те, що зміни на американському ринку освітнього кредитування давно назріли, кажуть багато фахівців. Сьогодні загальна сума заборгованості випускників університетів і коледжів перевищує трильйон доларів (!), причому більша частина припадає на федеральні програми. В середньому після закінчення вищих студій борг молодих людей становить 24-25 тисяч доларів. Усього таких випускників у країні налічується 40 мільйонів осіб.

Однак, попри всі складності, нашим дітям обов'язково треба здобувати вищу освіту. Причому не в будь-яких третьорядних університетах, а в найкращих. Тільки за такої умови їхнє майбутнє в цій країні буде безхмарним. На цьому наголошували всі учасники семінару, організованого й проведеного Фондацією Українського Вільного Університету на чолі з Аскольдом Лозинським, який на завершення подав електронну адресу Фондації: info@ufuf.org. Сюди можна звертатися за порадою з питань, пов'язаних зі здобуттям вищої освіти.

Катерина Боруш
Фото Степана Качурака

Дзеркало

БЛАГОСЛОВЕННЯ

День запалав. У присмерку зорі
За небокрай жертвовного каміння
Він впав і покотився по землі
Цілюючи в туман дерева стиглі.
Блукає вітер, наче навмання
Складає яблука у придорожні трави,
Птах перелітний хмару догоня,
Вмокнувши крила у блакитну фарбу.
Сліди кленові у воді лишає осінь,
Церковний дзвін дає благословення,
Схиливши промені на поле скошене,
День запалав, немов душа в натхненні.
Поліна Стіже

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

Осінь можна не тільки дивитися, а й слухати. Раз, два, три... На рахунок «три» треба відірвати ноги від землі й, піднімаючи їх якомога вище, по-солдатськи марширувати вперед, затамувавши подих й потопавши по коліна в опалому листі. Затамувати подих – щоб розчути мелодію сухого опалого листа. Ми любимо так робити в дитинстві. Тоді нам здавалося, що без такої музики сухого розцяцькованого всіма барвами веселки листя, чомусь переважно кленового, не настане зима... Ми просто повинні були ті осінні симфонії «зіграти» власними ногами в кучугурах опалого листа.

Американські Кетскільські гори гарні тим, що восени серед них також можна «впадати» в дитинство, не залежно від свого віку, боячись, що кимось це буде якось не так інтерпретовано. Восени тут безлюдно й тихо. Хоча не скрізь. Позаминалих вихідних традиційно ми їздили за місто «дивитися осінь». Традиційно ця вже майже ритуальна подорож мала відповідати трьом головним вимогам: осінь повинна стояти золота, місце повинне бути новим, місцина повинна мати «високу точку», з якої гарно оглядати головне диво, заради якого ми щосені й вирушаємо в ліси Америки, – розмальоване всіма можливими й неможливими фарбами й відтінками живе полотно, яке намалювала найвидатніша художниця на ймення Осінь.

Цього року ми обрали High Point State Park в районі містечка Sussex, де сходяться воедино три штати: Нью-Йорк, Нью-Джерсі й Пенсильванія. Проїжджаючи якось тамтешніми місцями, 23-ю дорогою, помітили вказівник «Appalachian Trail», звірили з мапою: так і є, та сама, знаменита, романтична, загадкова всеамериканська Апалачська стежка, А.Т., як називають її туристи-професіонали, й дали собі слово коли-небудь повернутися сюди й пройтися бодай кілька миль. Слово дотримали аж цього року. Якщо відверто, привела сюди ще й цікавість – хотілося все-таки перевірити, чи правду кажуть та пишуть численні романтики та прагматики про незвичайну магію цієї найголовнішої пішохідної туристичної стежки планети, яка ніколи не спить.

Отож, раннього суботнього дня, запаркувавшись на вказаному майданчику, який належить до володінь High Point State Park, одягнувши наплічники, попрямували до вказівника з написом «Appalachian Trail», а далі, помітивши поміж кущами, схожими на наш глід, на стовбурах сосен і канадійських кленів темно-сині кола – округлі металеві мітки, схожі на мишені, пішли у вказаному напрямку. Таких знаків, як з'ясувалося, на апалачському шляху 82 тисячі, вони окреслюють стежку й допомагають мандрівни-

кам не збитися зі шляху. Бо поряд є ще й червоні, які означають, як ми потім довідалися, місцеві маршрути – для велосипедистів, любителів кінного спорту, лижників.

У Гай-Пойнт-Стейт-парку Апалачській стежці відведено 18 миль. Сам же High Point State Park – це 15 650 акрів незайманої природи й 50 миль різноманітних туристичних стежок. Народився він з доброї волі однієї родини – в 1923 році полковник Ентоні Кузер та його дружина Сюзі із Бернардсвілю, що в штаті Нью-Джерсі, подарували шмат своєї землі. Дизайнерсько-опоряджувальними роботами займалася компанія Olmsted Brothers з Бостона – найзнаменитіша архітектурно-ландшафтна фірма того часу. Одна лише деталь – брати Олмстеди були синами Фредеріка Олмстеда, який розбудував знаменитий нью-йоркський Центральний парк, – промовляє вже багато.

Апалачська стежка в районі High Point State Park, де перетинаються три штати: Нью-Йорк, Нью-Джерсі та Пенсильванія

ОСІННЬОЮ СТЕЖКОЮ АПАЛАЧІВ

Наша довідка: Апалачська стежка (англ. Appalachian Trail, скорочено – АТ) – найдовший розмічений маршрут для пішохідного туризму в північноамериканській гірській системі Апалачів, який тягнеться через 14 штатів: Джорджію, Північну Кароліну, Теннесі, Вірджинію, Меріленд, Західну Вірджинію, Пенсильванію, Нью-Джерсі, Нью-Йорк, Коннектикут, Массачусетс, Вермонт, Нью-Гемпшир та Мейн.

Протяжність стежки – близько 3,5 тисячі кілометрів, від гори Катадін (штат Мейн) на півночі до гори Спрінгер (Джорджія) на півдні. Найвища точка на шляху – гора Клінгманс (2025 м), найнижча – переправа через ріку Гадсон.

Перший відтинок маршруту відкрито в 1923 році в штаті Нью-Йорк, після чого протяжність стежки постійно збільшувалася.

У США існують десятки клубів любителів АТ. З весни до осені весь маршрут (або його частину) проходять тисячі туристів. Наймолодшому підкорювачеві стежки було 6 років, коли він з батьками подолав маршрут за 8,5 місяців. Неофіційний рекорд швидкості належить Ендрю Томпсону, який у 2005 році здолав всю дистанцію за 45 днів, 31 годину й 30 хвилин.

Існує також міжнародна Апалачська стежка – International Appalachian Trail, яка починається на півночі Канади й закінчується на півдні Флориди, але вже під назвою Eastern Continental Trail. Аналог АТ є й на Тихоокеанському узбережжі Америки – Pacific Crest Trail, відома також як Triple Crown

Заради таких миттєвостей варто здолати 3,5 тисячі кілометрів

Найвища точка Апалачської стежки знаходиться на висоті 1803 фітів над рівнем моря в регіоні Kittatinny Mountains. Ту вершину добре видно здалека, бо на самому її гребені стоїть High Point Monument або Tri-States Monument заввишки 220 фітів – меморіал пам'яті американців, полеглих в усіх війнах. Цей пік ще називають вершиною трьох штатів і кажуть, що звідси можна «свиснути на три

штати» – Нью-Йорк, Нью-Джерсі, Пенсильванія. Свистіти в такому святому місці ми не наважилися, але краєвид оцінили – вражаючий: гірські пасма Поконо, Кетскілів й долина Волкіл-рівер, немов на долоні. До того ж, довкруг суцільні ліси, майстерно розфарбовані всіма барвами веселки.

Неподалік монумента помітили «синю мішень» і вказівник, який повідомляв, що за 0,1 милі від мо-

нумента знаходиться прихисток – High Point Shelter. Зазирали.

Порожньо, тихо. Але двері не замкнені. У кутку будиночка – коробка з написом про те, що можна взяти звідси все, що потрібно, або додати щось своє, аби ним могли при потребі скористатися інші. Поклали пляшку води.

Цей кам'яний прихисток для подорожуючих було споруджено ще в 1936 році. Розрахований він на 8

осіб, там же можна знайти воду, першу медичну допомогу, суху їжу й тиху розраду, бо людей на Апалачську стежку приводять різні причини, не лише спортивні чи романтичні.

Тихо, чути лишень як падає листя й наші ноги, ступаючи по цих осінніх переметах, розносять той шурхіт по всьому лісу. Стежка піднімається вгору. Обабіч крута скеляста стіна, довкола – безліч валунів, більшість з яких правильної плоскої чотирикутної форми, розкидані по всьому лісу, так, неначе вчора тут стався гігантський вулканічний вибух. Однак, відмічаємо про себе, що стежка протоптана, а отже, жива, нею ходять люди. Пройшовши з милію, витягнули свій термос і всілися на кам'яну скелю поспідати. Раптом з-за пагорба вигулькнув перший «колега» – моложавий чоловік спортивної статури у шортах, тенісці й кросівках, явно з місцевих, вибіг на ранкову пробіжку. «Hello guys, you're having a pretty nice picnic there!» – привітався добросердечно він і побіг далі. Дивлячись услід, ми йому поспівували, бо тутешня стежка, порізана яругами, гірськими перепадами, а головне, всяяна природними валунами, що повсюдно стирчать із землі, зовсім не розрахована на бігунів.

Ще за якихось півгодини ліс почав оживати: з'явилася група скаутів, слідом за ними йшли чоловіки й жінки старшого віку й не дуже спортивної статури зі своїм провідником, який, немов екскурсовод у картинній галереї, розповідав, що ось це дерево називається так, а он те гніздо належить пташці, яка живе тут лише навесні...

Зустріли ми й «професіоналів». Джошуа, неголений, розчервоаний, обвітрений чоловік років 45-50, з навушниками й перебинтованими колінами, у спортивних шортах, спеціальних черевиках на широкій підшві, споряджений, немов астронавт – з високим наплічником, від якого відгалужується прозора трубка, схожа на лікарняну крапельницю, з неї він потягує воду.

На Апалачській стежці можна зустріти скаутів і сивих дідусів, професійних спортсменів і туристів на інвалідних візках

Емма Гейтвуд стала першою особою, яка пройшла весь маршрут Апалачської стежки тричі

Вершина Спрінгер (штат Джорджія), з якої починається АТ

Гора Катадін (штат Мейн) – завершальна точка «апалачського маршруту»

Йде швидко, розминаючись на стежці, привітно махає нам рукою.

– Скільки в дорозі? – кидаємо на ходу.

– Третій день, – відпосовує фразу, майже не зупиняючись.

– Звідки?

– З Нью-Джерзі, – й називає озеро, від якого стартував, назву його не розчули.

– Скільки ще плануєте йти?

– Два дні. Бо треба на працю...

У 1991 році ми з дружиною у свій «медовий місяць» пройшли весь маршрут, всі штати, від початку до кінця...

– І що... розлучилися?

– Та ні! – раптом зупиняється Джошуа, напевне, спантеличений таким нахабним запитанням й широко усміхається. – Дружина цього разу лишилася вдома...

Апалачська стежка проходить через 14 штатів: Джорджію, Північну Кароліну, Теннесі, Вірджинію, Мериленд, Західну Вірджинію, Пенсильванію, Нью-Джерзі, Нью-Йорк, Коннектикут, Массачусетс, Вермонт, Нью-Гемпшир та Мейн.

Її ідея народилася в 1921 році в лісника Бентона МакКая. Після того, як померла дружина, він відчув себе надзвичайно самотнім й, рятуючись від депресії, намалював фантастичний план великої американської стежки, яка поєднувала б ферми, ліси, спеціальні табори для мешканців міста, щоб навчити їх любити й берегти природу. У 1922 році за порадою Вільяма Велша, директора Palisades Interstate Park Commission, його ідею було оприлюднено Раймондом Тореєм в New York Evening Post із заголовком на цілу шпальту «Велика стежка з Мейну до Джорджії!» (A Great Trail from Maine to Georgia!). Ідею було сприйнято й 7 жовтня 1923 року вже відкрито перший відтинок, від Ведмежої гори, західніше через Гарріманський парк до Ардена. У березні 1925 року в столичному Вашингтоні відбулася дводенна конференція, де було створено Appalachian Trail Conservancy.

На сьогодні Апалачська стежка – це найдовший пішохідний туристичний маршрут в світі. Її протяжність – 3,5 тисячі кілометрів (ширина 10 метрів) або 5 мільйонів середньостатистичних кроків. Сьогодні цей коридор обслуговують більше 4 тисяч добровольців, які щорічно витрачають 180 тисяч годин на підтримання й обслуговування стежки. За своїм статусом вона прирівнюється до заповідника, на території якого не можна рубати ліс, полювати, якщо розводити багаття, то лише сухим паливом... Саме завдяки тому, що люди, які йдуть цією стежкою, дотримуються цих приписів й люблять природу, вона до сьогодні зберігає свій незайманий вигляд.

АТ проходить по Апалачському хребту й через чотири природно-кліматичні зони. Для того, щоб пройти всю цю відстань, потрібно щонайменше 5 місяців. Всі бажачі поджати її розпочинають свою пішу одісею на початку весни й насолоджуються всіма красотами дикої природи майже півроку. Щоб вкластися з середини квітня до середини жовтня, потрібно проходити по 18,5 кілометра на день.

9 з 10 туристів воліють стартувати на півдні, тобто в Джорджії, тому умовним початком стежки вважається вершина гори Спрінгер в північній Джорджії, а її фінішем – гора Катадін в центральній частині штату Мейн.

За приблизними підрахунками, щорічно на Апалачську стежку виходить до 4 мільйонів туристів й це не дивно. Річ у тім, що половина всіх американців мешкають на відстані один день шляху від неї, густота населення у східній

лісистій частині континенту, якою проходить АТ, більша, ніж в центральній частині Північної Америки. Крім того, в кожному американцеві живе дух першопрохідництва. На стежці побували також туристи з більш як 30 країн світу. Тих, хто здолав її наскрізь, називають «наскрізниками». Першим, хто здійснив такий наскрізний зафіксований перехід був Ерл Шаффер – своєю шестимісячною «прогулянкою» в 1948 році він закріпив класичний маршрут Апалачської стежки. «Наскрізників» на стикові тисячоліть було понад 2 тисячі осіб. Причому найстаршому з них – за 70 років. Героїзм такого переходу можна оцінити вповні, лише проаналізувавши четвертий етап, коли за спиною вже 80 відсотків пройденого шляху, а попереду суцільні пагорби й гірські вершини. Лише в Новій Англії стежка перетинає 191 гірську вершину, серед яких і прославлена своїми вітрами гора Вашингтона – в цілому ж, якщо скласти всі висоти стежки до купи, доведеться підніматися вище, ніж на Еверест.

За статистикою, близько 15 відсотків апалачців, які вийшли на довшу дистанцію, здаються вже після Джорджії. Більшість з них, скупившись сувенірами в першій же туристичній крамниці, яких на цьому шляху понад 300, повертаються додому, так і не побувавши на Чорній горі (Black Mountain), де закінчується перша секція стежки.

За майже століття розбудовано цілу інфраструктуру АТ – уздовж усього маршруту передбачено прихистки із запасом їжі й першою медичною допомогою, стоянки, крамниці й навіть цілі туристичні містечка.

Стежка має своїх героїв. Емма Гейтвуд – наскрізниця (thru-hiker) – ввійшла в історію АТ під іменем «Бабуся». Дружина фермера з Огайо, мати 11 дітей, бабуся 23 внуків, вона стала легендою після того, як у 67-річному віці в 1955 році пройшла весь маршрут, повторила його ще раз у 1967-му, а потім знову – в 1964-му, ставши першою особою, що пройшла маршрут тричі. Емма Гейтвуд завжди подорожувала сама, без наметів, спальників, наплічників, мап, туристичних черевиків. Вона звувала тенісні туфлі й зношувала їх по п'ять пар. У свою саморобну сумку через плече клала армійську ковдру, куртку, шарф, вовняний светр, пластикову шторку для ванни, яку використовувала як намет, дві пластикові пляшки для води, шапку від дощу, плащ, ліхтарик, швейцарський ніж, ложку, кварту, сірники, пластр, антисептик, закладки, нитки, булавки, голки, мило, рушник. Між періодичними закупками їжі в туристичних крамницях її сумка важила від 6 до 9 кілограмів. Середня швидкість становила 35,4 кілометра (22

милі) в день! На її рахунок було також проходження Орегонської стежки протяжністю 2 тисячі миль. «Більшість людей у світі – мазунчики, але фізичні навантаження дуже корисні кожному», – стверджувала «Бабуся» й брала участь у таких переходах до 85-літнього віку. Сьогодні її іменем названо кілька найважливіших дільниць на пішохідному шляху Джорджія-Мейн.

До другої групи «апалачців» належать американці, що живуть неподалік й приходять сюди на вихідні – прогулятися. Того дня ближче до обіду стежка оживилася й почала нагадувати наш недільний Форест-парк – вигулювальники собак, скаути, пенсіонери... Незавсідників легко впізнати – за чистим одягом, гладенько голеними обличчями й розміреним, прогулянковим темпом.

«Душу» ж Апалачської стежки становлять туристи третьої категорії – ті, хто прийшов сюди по переоцінку цінностей: щоб впоратися з важкою життєвою ситуацією, здолати депресію, перемогти самого себе. Кажуть, особливо багатолюдною стала вона років три-чотири тому, коли Америку охопила нова економічна криза. До них часто приєднуються журналісти й письменники, щоб наслухавшись різних житейських історій, набачившись несподівано добрих вчинків незнайомців, надивившись прикладів людяності й милосердя, переплавити їх у нові нариси та новели.

Але коли б ви не стартували, завершити свою мандрівку потрібно суворо до 15 жовтня. Слава Богу, ми вклалися в цей термін!

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський**

Збираєтесь вирушити в подорож? Зверніться до Лесі Козіцької з подорожньої агенції Dunwoodie Travel Bureau - і вона полагоди́ть всі ваші проблеми з квитками, готелями, відвідинами знаменитих місць США та нашої планети.

Адреса:

125 Corporate Blvd, Suite 300,
Yonkers, NY 10701

Телефони:

**(914) 969-4200
(800) 550-4334**

E-mail:

alesia@dunwoodietravel.com

Життя без подорожей неймовірно нудне й нецікаве. Але вирушати в дорогу навантаження не варто - побутові й дорожні проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку. Краще зверніться по допомогу до туристичної агенції New Tours, яка полагоди́ть всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою. Тисячі маршрутів в Америці та світі.

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордді

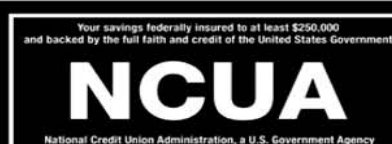
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Золота осінь! Чудова нагода завітати до нас.

Нові Сертифікати (CD)*: на 2 років – **1.40%**; 5 років – **2.15%**

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також! Криза минає.
Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску (Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **3.00%**;
20 років – **3.75%**; 30 років – **4.25%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.625%**;
5 років – **2.875%**; 7 років – **3.375%**

*Ставки виражають річний дохід у відсотках і можуть бути змінені без попередження

Українська Федеральна Кредитна Спілка святкує 60 років!
Дякуємо всім 18 тисячам наших членів за довіру!

З вашою допомогою ми досягли 170 мільйонів в активах!

Ми будемо раді допомагати вам у досягненні фінансових цілей і на майбутні роки!

Ukrainian FCU is proud to celebrate sixty years of service to our valued members!

Thank you for choosing Ukrainian FCU for your financial needs. Because of your support we have grown to over 18,000 members and \$170 million in assets. We look forward to many more decades of growth and shared success with you and your families as we continue to help you achieve your financial goals.

MAIN OFFICE | 824 East Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

BRANCH OFFICES ALBANY, NY 518.266.0791 SACRAMENTO, CA 916.721.1188 SYRACUSE, NY 315.471.4074 BOSTON, MA 781.493.6733 PORTLAND, OR 503.774.1444 BUFFALO, NY 716.847.6655

www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA

**SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNION**

САМОПОМІЧ (Н.Д.Ж.) Федеральна Кредитна Спілка

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
Clifton, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 DAYTON AVE.
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Business Loans from 4.50% APR*
Car Loans from 0.99% APR*
Second Mortgage Fixed from 3.00% APR*
up to \$150,000 No closing costs
Please contact our loan department
973-471-0700, ext. 17 or 20
* Rates are effective May 20, 2013 and are subject to change without notice.

Відзначення

80-ої річниці ГОЛОДОМОРУ

20 жовтня 2013 р.
о год. 2-й по пол.

Відкриття виставок:

Рей Гамаш, доцент катедри журналістики в Кінгс коледжі, представить свою книгу «Гарет Джоунс: Свідок Голодомору» (*Gareth Jones: Eyewitness to the Holodomor*) як один з перших журналістів, що написав про Голодомор.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212.228.0110
ukrainianmuseum.org

ВІДДАЙТЕ ХЛІБ ЩОДЕННИЙ...
Голодомор: тоталітарне вирішення

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ
твори Лідії Боднар-Балагутрак

Лідія Боднар-Балагутрак представлятиме свої праці на виставці і пояснить що спонукало її творчість – часто трагічні сторінки історії українського народу, особливо Голодомор.

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

33 West 19 Street, New York, NY, 115-10 Queens Blvd., Forest Hills, NY
Тел.: 646 - 619 - 1123, 718 - 785 - 0472

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA

Заснований 1992

- Грінкарти (одруження, праця, об'єднання сімей, та ін.)
- Грінкарти через працевдаця (Labor Certification)
- Оформлення документів для Візового Центру (NVC)
- Оформлення документів для вигравших у лотереї DV
- Отримання дубліката вигравши у лотереї DV
- Візи нареченого або нареченої (K1)
- Робочі візи строком до шости років (H1B)
- Відновлення картки реєстрації прибуття до США (I-94)
- Продовження терміну перебування та зміна віз

- Довіреності та заяви
- Апостиль
- Нотаріус
- Травел паспорти для володарів грінкарт
- Натуралізація
- Громадянство
- Переклади документів
- Запрошення для тимчасового візиту в США

За інформацією відносно робочих годин
або для призначення Вашого візиту
просимо дзвонити за номером (212) 387-8683

98 Second Avenue, #2-A, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (917) 522-9587 • E-mail: pallada@comcast.net

УКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ САДОК

Український домашній дитячий садок у Wallington, штат Нью-Джерсі, запрошує дітей віком від 2 до 5 років. Окремий затишний гарно умебльований дім, дбайливі вихователі, домашнє харчування, помірні ціни.

Тел. (973) 777-7479 (862) 228-3163
pawelszpak@yahoo.com

The Ukrainian Film Club of Columbia University
The Ukrainian Institute of America

present a screening of

CREDENZA

THE UKRAINIAN STATE FILM AGENCY, 2013, THE HARMATA FILM PRODUCTION LLC

DIRECTED BY VALENTYN VASIANOVYCH

Monday, October 28, 2013 at 7pm

Admission \$15
Reception to follow

Orest and Natalka two young professional denizens of Lviv are compelled to deal with the Soviet legacies that still define everyday life in contemporary Ukraine. Their family becomes a tragicomic theatre of warfare between the old Soviet generation blindly sticking to the communist ways and a new one to lead a free live

English subtitles

Ukrainian Institute of America,

2 East 79th Street, New York, NY 10075

"Нова газета" - український громадсько-політичний тижневик. Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку. Видавець і головний редактор - Валентин Лабунський. Власний кореспондент у США - Катерина Кіндрас. Власний кореспондент в Україні - Василь Туглук. Дизайн - Ukrainian Media Group, Inc.

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.: **718-275-2503, 917-324-0359**
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів та оголошень несуть рекламодавці.
Адреса редакції: 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com
Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly. Established October 2008 in New York. Publisher and editor-in-chief - Valentyn Labunsky. Correspondent in USA - Kateryna Kindras. Correspondent in Ukraine - Vasyl Tuhluk. Design - Ukrainian Media Group, Inc.

The publisher may not have the same standpoints with the author of a printed material. Authors of printed materials are fully responsible for the content of their commercial Ads. Editorial Office: 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374. Advertising Department: Tel.: 917-324-0359. E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com. Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO. Ціна договірної.

Looking for your first home?

Ask about our first time home buyer program:

10% down

no PMI

4.00%*

25 year fixed rate

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636
UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097
ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458
LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; \$5.28 cost per \$1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice.